

**SATVERSMES TIESAS ORGANIZĒTAIS SKOLĒNU
ZĪMĒJUMU UN DOMRAKSTU KONKURSS,
KAS VELTĪTS LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMEI**

Konkurss rīkots par godu Latvijas simtgadei un
Latvijas Republikas Satversmes pieņemšanas 96. gadadienai

SATVERSMES TIESAS ORGANIZĒTAIS SKOLĒNU
ZĪMĒJUMU UN DOMRAKSTU KONKURSS, KAS VELTĪTS
LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMEI

Konkurss rīkots par godu Latvijas simtgadei un
Latvijas Republikas Satversmes pieņemšanas 96. gadadienai

PAR SATVERSMEŠ TIESAS INICIATĪVU

Latvijas nākotnes veidošanā būtiska nozīme ir jaunās paaudzes zināšanām par valsti. Tāpēc Latvijas simtgades priekšvakarā radās ideja veidot skolu jaunatnes konkursu, galvenajā lomā izvirzot Latvijas Republikas Satversmi (turpmāk – Satversme).

Ikvienam skolēnam ir jāzina, kas ir valsts pamatlikums. Turklāt jāzina, ka Satversme tika pieņemta, jo Latvijas tauta jeb suverēns nolēma sev izveidot valsti. Svarīgi jaunajai paaudzei sniegt zināšanas, lai tā izprastu brīvas, demokrātiskas un tiesiskas valsts vērtību. Tieši šai paaudzei būs lepni un droši jānes mūsu valstsgriba nākamajā simtgadē.

Satversmes tiesa 2017. gada septembrī izsludināja skolēnu zīmējumu un domrakstu konkursu. Tajā 6. klašu skolēni tika aicināti iesniegt zīmējumus par tēmu "Mana Satversme", savukārt 9. un 12. klašu skolēni – domrakstus par tēmu "Mana Latvija un Satversme".

Konkursa mērķis bija sekmēt uzticību Latvijai un Satversmei, stiprināt valstisko apziņu, rosināt līdzdalību valsts norisēs, kā arī veicināt interesi un izpratni par Satversmi. Vienlaikus bija iecerēts iepazīstināt skolēnus ar Satversmes tiesu, skaidrot tās lomu demokrātiskā sabiedrībā un veicināt skolēnu radošās pašizpaušmes.

Dalībai konkursā pieteicās 47 skolas, aptverot visus Latvijas reģionus. Konkursā tika iesūtīti 124 zīmējumi un 44 domraksti. Saņemtie darbi ir unikāls materiāls, kas paliks Latvijas vēstures lappusēs. Darbi atspoguļo skolēnu skatījumu uz Latviju un Satversmi tieši šobrīd, kad stāvam uz valsts simtgades sliekšņa.

Konkursa noslēguma ceremonija notika Satversmes tiesā 2018. gada 15. februārī – Satversmes pieņemšanas 96. gadadienā. Kopā ar skolēniem un pedagogiem ceremonijā piedalījās arī visu valsts varas atzaru, kā arī konkursa darbības partneru – Latvijas Mākslas akadēmijas, žurnāla "Domuzīme", žurnāla "Ilustrētā Junioriem" un žurnāla "Jurista Vārds" – pārstāvji.

Šajā bukletā publicēti 10 aizraujoši domraksti un 53 koši zīmējumi. Ir radīta arī skolēnu zīmējumu izstāde, kuru plānots izstādīt lielākajās Latvijas reģionu bibliotēkās.

Paldies visiem skolēniem par iesūtītajiem darbiem un pedagogiem par atbalstu to tapšanā. Paldies arī sadarbības partneriem, atbalstītājiem un visiem tiem, kuri novērtē šīs iniciatīvas nozīmību. Tā mēs stiprinām demokrātiskas tiesiskas valsts pamatvērtības un sekmējam Latvijas tautā valstsgribas spēku.

ANASTASIJA IVANOVA

LĪVĀNU 2. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE INESE UPĪTE

iegūta 1. vieta zīmējumu konkursā "Mana Satversme"

MANA LATVIJA UN SATVERSMĒ

Vēls, auksts, drūms vakars... Pirms dažām minūtēm esmu ieradies no treniņa, un pārgurums miksējas kopā ar gandarījumu. Cik labi būt mājās! Iekritu gultā un pārskatu ziņas sociālajos tīklos. Miļlais sportiņš, draugi – viss ir manējais. Tuvs un saprotams. Daudzi sižeti mudina uz pārdomām par Latviju, bet šķiet pārāk sarežģīti. Piemēram, Satversme.

Te istabā ietraucas bulta – mazais brālis. „Māsa!!! Pastāsti man pasaku, bet tādu nedzirdētu!” No blakustelpas atskan mammas atbalstošais: “Dzirdi, ko lūdz brālītis?” Mana pārgurusī galva gatava eksplodēt no ideju trūkuma. Ko lai pastāsta? Par laimi, bloķējot ciet telefonu, pamanu ierosinošu bildi. Ideja rokā!

„Sensenos laikos, gandrīz pirms simt gadiem, piedzima meitiņa, vārdā Latvija. Īpaša, jo gaidības bija gaužām ilgas. Mazulītei palīdzēja drosmīgi bruņinieki. To varonība, spēks un ticība neiespējamajam īstenoja senu tautas sapni par brīvu zemi ar savu valodu un brīviem cilvēkiem. Tā – mūsu mīļā Dzimtene, kas pasaules plašumos tāda maza valstiņa vien šķiet. Bet mums tik mīļa kā jaundzimis bērniņš. Saudzējams un audzināms. Sargājams un mīlams.

Pēc četriem gadiem piedzima Latvijas brālis Pamatlikums. Viņš nolēma sargāt un aizstāvēt māsu. Tā radās Satversme. Ja tās nebūtu, nebūtu arī cilvēka pamattiesību. Mēs nevarētu izteikt savas domas un piedalīties valsts pārvaldē. Vien bezpalīdzīgi no malas vērotu, kā kāds maina mūsu Tēvzemi...”

Paskatījos uz brāli un redzēju “aizmigušu mēnestiņu”. Laikam biju pārāk aizrāvusies, un puse no teiktā palika nesaprasta...

Tomēr pasaka gaidīja turpinājumu, tāpēc iesaistīju spēlē savu kompetento tēti. Viņa vārdi manai sirdij lika sasilt. „Latvija ir mūsu zeme, kur esam dzimuši un auguši. Ja ir kāds, kam jāpasakās, ka dzīvojam bez kariem, tad tie ir tādi vīri kā pirmais Satversmes vadītājs Marģeris Skujenieks. Satversmē noteiktās cilvēku pamattiesības atļauj mums strādāt, mācīties, ceļot, arī izteikt savas domas, nebaidoties pēc tam zaudēt dzīvību.”

Pēc šīs sarunas uz Latviju un Satversmi paskatījos no pavisam cita skatu punkta. Laikam, lai mainītu domas, pietiek tikai uzzināt vairāk.

GABRIELA USĀNE

JAUNSIKAVAS PAMATSKOLA, PEDAGOĢE ANASTASIJA KAKTINIECE

Iegūta 1. vieta domrakstu konkursā “Mana Latvija un Satversme” 9. klašu grupā

Saņemta žurnāla “Jurista Vārds” specbalva domrakstu konkursā “Mana Latvija un Satversme”

MANA LATVIJA UN SATVERSME

Par Satversmi ikdienā cilvēks nedomā. Arī es par to nedomāju, jo visas lietas, kas notiek ap mums, liekas pašsaprotamas.

Satversme ir Latvijas valsts pamatlikums. Satversme būtībā ir vissvarīgākais likums, kas nosaka principus, uz kuriem balstās valsts likumdošana un kā darbojas valsts. Satversme nosaka un aizsargā valsts pilsoņu tiesības un brīvības.

Ikdienā es vairāk domāju par savu dzīvi, un tā ir saistīta ar Latviju. Te ir manas mājas, ģimene, skola, draugi. Man Latvija nozīmē vietu, kurā es jūtos pasargāts. Tā vienmēr nav bijis. Bērnībā dzīve man atņēma tiesības uz ģimeni, jo mani vecāki aizmīrsa par mani. Valsts atdeva tiesības dzīvot ģimenē. Jau vairākus gadus es dzīvoju kuplā audžuģimenē, kas mums, visiem astoņiem audžubērniem, sniedz ģimenes siltumu un iespēju uzaugt par labiem cilvēkiem. Es nespēju sevi iztēloties nekur citur kā tikai Latvijā, un valsti mēs veidojam paši, ikdienā darot vērtīgus, nozīmīgus darbus.

Es mācos skolā ar senu vēsturi. Es esmu laimīgs, ka man ir draugi, cilvēki, kam uzticos un uz kuriem varu paļauties grūtos brīžos. Es dzīvoju labā vietā, jo Drustu daba ir ļoti skaista. Savā dzimtenē es nejutu vientuļš un pamests, jo es zinu, ka esmu vajadzīgs savai ģimenei, savai skolai, savai valstij. Latvijā es jūtos vērtīgs, jo varu darboties un sevi attīstīt.

Tomēr ir brīži, kad es baidos par savu Latviju. Cilvēku bezatbildība, mantkārība rada šaubas par valsts likteni. Es baidos arī par savu ciemu, par savu skolu.

Kļūstot pilngadīgam, dzīve mainīsies, bet tas mani nebaida, jo es saglabāšu tiesības uz dzīvi, brīvību, tiesības veidot savu ģimeni. Es nepadošos un savu nākotni veidošu pats. Ne caur Satversmes tiesu, bet ar zināšanām un darbu. Man ir prieks, ka Satversme man dod iespēju augt Latvijā. Es esmu pārliecināts, ka pratīšu būt vajadzīgs Latvijai un Latvija būs vajadzīga man.

KASPARS KRĒVICS

DRUSTU PAMATSKOLA, PEDAGOĢE MARIJA GRĪNBERGA

Iegūta 2. vieta domrakstu konkursā "Mana Latvija un Satversme" 9. klašu grupā

Saņemta žurnāla "Jurista Vārds" specbalva domrakstu konkursā "Mana Latvija un Satversme"

KEITA KONDORE

BAUSKAS SĀKUMSKOLA, PEDAGOĢE AIVA LINKEVIČA

iegūta 3. vieta zīmējumu konkursā "Mana Satversme"

MANA LATVIJA UN SATVERSME

Cik labi dzīvot zemē, kur nav diskriminācijas, kur cilvēks var vispusīgi attīstīt savu personību! Tāda ir mana Dzimtene. Mana Latvija.

Es negribētu piedzīvot absolūtu valsts varu, jo vēlos, lai neviens neliek šķēršļus manai tieksmei izziņāt pasauli, manai vēlmei būt radošai un neatkarīgai individualitātei. Balstoties uz šiem kritērijiem, tika ieviesta Satversme jeb Latvijas Republikas pamatlikums.

Senāk es neizpratu jēdzienu "Satversme", man tas neko neizteica. Un bērnam, protams, visādi likumi nozīmē vien ierobežojumus. Tātad – mazāk brīvības, vairāk cenzūras, tātad – nepatīkamas robežas personības attīstībai. Tā man šķita. Tad nolēmu stiprināt savu opozīciju un pamatot, kāpēc Satversme nav vajadzīga.

Lasot Satversmi, biju pārsteigta par savu atklājumu, ka valsts pamatlikums mani nevis apdraud, bet gan sargā. Visu manu valsti. Sāku modelēt situācijas un par saviem klasesbiedriem iedomājos bēgļu bērnus, kam jau ir karalauka pieredze. Kas sastapušies ar nāvi vaigu vaigā, kas paši varbūt ir regulējuši cilvēkus. Vai viņus sargāja kāds likums? Un kāda viņiem, no galējas vardarbības nākušiem, tagad ir attieksme pret mūsu demokrātiju un mūsu likumiem?

Redzēju dokumentālu filmu, kur franču eksperti šādus bērnus dēvēja par bumbu ar laika degli. Tādu bīstamu spridzekļu mūsu pasaulē ir daudz. Neiecietība pret atšķirīgo, visatļautība pret dabu, kaislīga mīlestība pret ēnu ekonomiku – to visu uzskatu par draudu. Bet es liekuļotu, ja teiktu, ka esmu nobijusies un drebētu bailēs par savu nākotni. Tieši otrādi – jūtos droša un pasargāta.

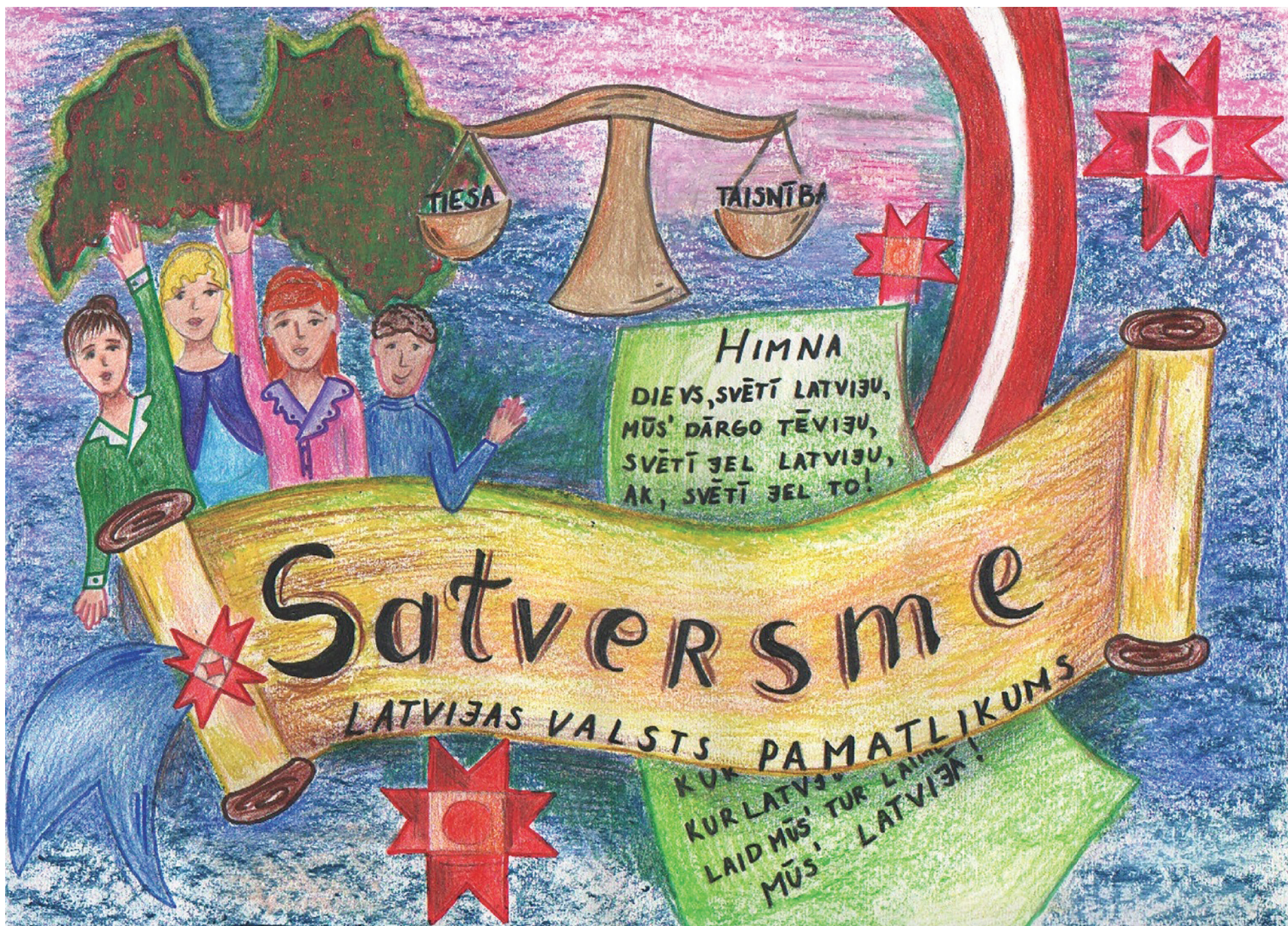
Pēc dabas esmu diezgan atskabargaina, taču mērķtiecīga un varu sevi salīdzināt ar Eduardu Veidenbaumu, cilvēku, kam bija svarīga taisnība un cilvēktiesības. Viņš savos dzejoļos emocionāli un nesaudzīgi kritizēja tā laika dzīves negācijas un "varenos", aicinot mainīt pasauli. Tajā laikā vienkāršajai tautai nebija izredžu panākt taisnību, jo nebija likuma, kas viņus sargātu, bet mūsdienās mums ir Satversme.

Satversme ir mūsu māte. Tā dzīvo, aug un attīstās reizē ar Latviju.

LINDA ČIVČA

JAUNSIKAVAS PAMATSKOLA, PEDAGOĢE ANASTASIJA KAKTINIECE

Iegūta 3. vieta domrakstu konkursā "Mana Latvija un Satversme" 9. klašu grupā

JANĪNA ŠUMEIKO

BAUSKAS PAMATSKOLA, PEDAGOĢE DAIGA SĒJĒJA

Saņemts atzinības raksts zīmējumu konkursā "Mana Satversme"

VADIMS VEIGURS

LĪVĀNU 2. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE INESE UPĪTE

Saņemts atzinības raksts zīmējumu konkursā "Mana Satversme"

Saņemta žurnāla "Jurista Vārds" specbalva zīmējumu konkursā "Mana Satversme"

MANA LATVIJA UN SATVERSME

Katrai valstij ir savi likumi, savi noteikumi, kuri tiek ievēroti valsts ietvaros. Mūsu Latvijā tā ir Satversme, kuras būtība ir pasludināt vai noteikt, ka Latvija ir tiesiska valsts. Tās iedzīvotāji pamatos dzīvo pēc valstī noteiktiem likumiem un cenšas arī tos ievērot.

Latvija ir viena no mazākajām Eiropas valstīm, bet tomēr viena no straujāk augšup ejošām valstīm. Mums bieži vien liekas, ka citās valstīs ir daudz labāk, cilvēki dzīvo pārticīgāk, bet, manuprāt, nekur nav tādas brīvības sajūtas kā Latvijā. Protams, šī brīvība tiek pakārtota Latvijā izdotiem likumiem. Daudzas vērtības vai nosacījumus mēs iemācāmies jau skolas laikā un daudzas arī vēlāk savā dzīves laikā.

Katrs skolēns zina savas tiesības un pienākumus, un tas ir pirmais, ar ko mēs saskaramies dažādās dzīves situācijās. Citas vērtības tiek iestrādātas arī ģimenē. Pēc manām domām, vislielākā nozīme ir ģimenei un tās tradīcijām. Arī sabiedrībā esot, ir jāievēro noteiktās normas un nosacījumi dažādās situācijās. Man pagaidām ir diezgan grūti izteikties tieši par Satversmē iekļautiem noteikumiem, jo es domāju, ka tam ir nepieciešama dzīves pieredze un izglītība, lai saprastu tās īsto nozīmi.

Patiesībā es esmu ļoti priecīgs, ka es dzīvoju Latvijā. Man patīk dzīvot Latvijā, jo es savā dzimtajā zemē jūtos droši un brīvi. Es varu sasniegt visu, ko vien vēlos. Domāju, ka Latvija var lepoties ar ļoti daudziem labiem, interesantiem un lojāliem latviešiem. Es ceru, ka nākotnē Latvijā atgriezīsies tie cilvēki, kas laimi meklē citur.

Es domāju, ka nākotnē es arī varētu dot savas zināšanas un līdzdalību valsts attīstībā. Es gribētu būt tik spējīgs, lai savu valsti ierindotu starp attīstītākajām valstīm pasaulē. Latvija kā demokrātiska valsts vienmēr pastāvēs un attīstīsies, ievērojot Satversmes pamatvērtības.

RAINERS LĀRMANIS

GRUNDZĀLES PAMATSKOLA, PEDAGOĢE ANDA ANDERSONE

Saņemts atzinības raksts domrakstu konkursā "Mana Latvija un Satversme" 9. klašu grupā

ROMĒNA BIRZLEJA

TALSU 2. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE ILVITA KRŪZE

Saņemts atzinības raksts zīmējumu konkursā "Mana Satversme"

EVA VUCENLAZDĀNE

JAUNSIĻAVAS PAMATSKOLA, PEDAGOĢE LĪGA SLICA

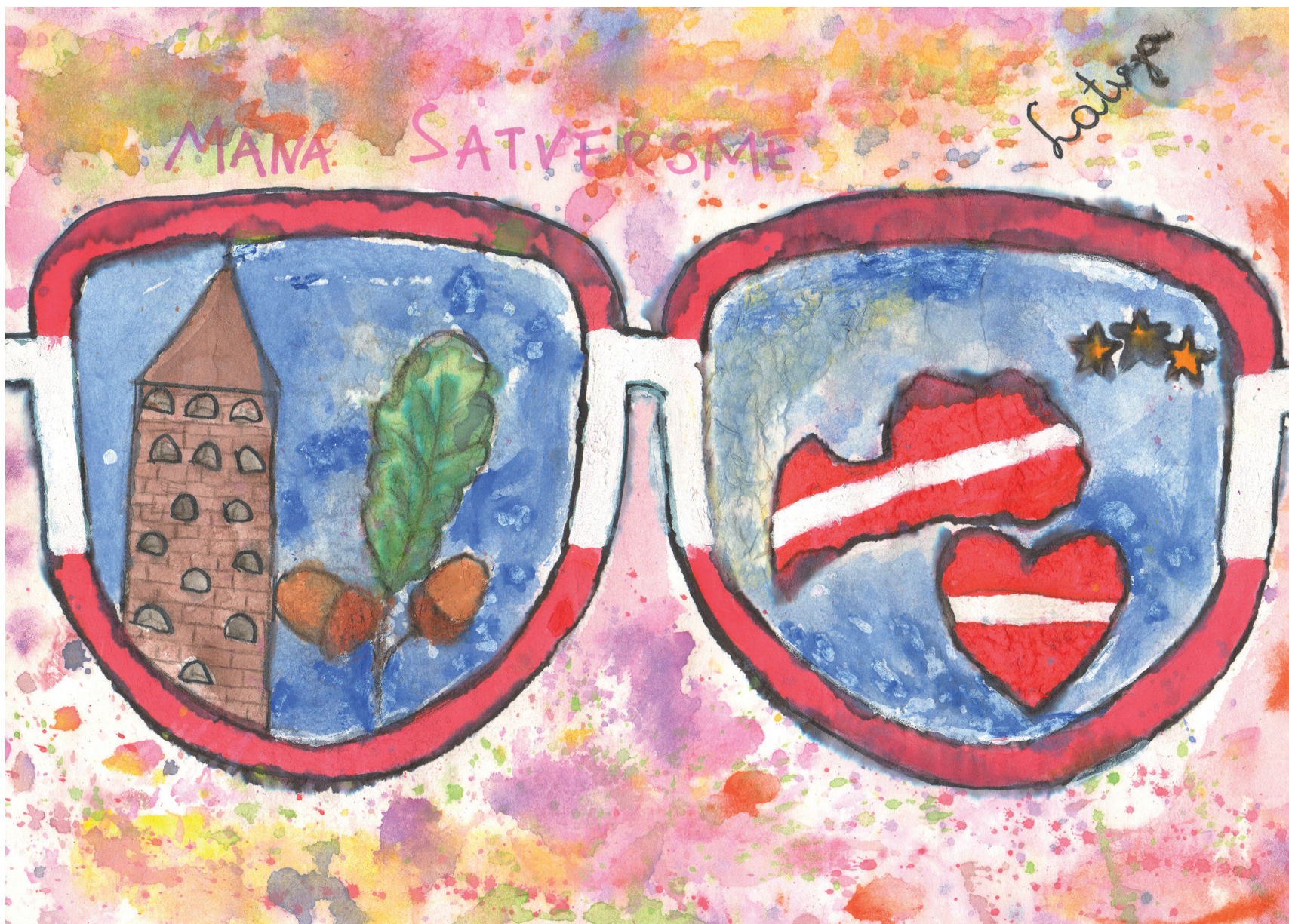
Saņemts atzinības raksts zīmējumu konkursā "Mana Satversme"

SOFIJA JANSONE

TALSU 2. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE ILVITA KRŪZE

Saņemts atzinības raksts zīmējumu konkursā "Mana Satversme"

VIKTORIJA KRASTA

DAUGAVPILS 9. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE ANNA MEKŠA

Saņemts atzinības raksts zīmējumu konkursā "Mana Satversme"

MANA LATVIJA UN SATVERSME

Jau vairākus gadus virs manas Dzimtenes virmo tāds priecīgs satraukums, tāds radošs nemiers. Tas izstāro no televīzijas ekrāniem un skatuvēm, par to runā vecs un jauns. Tas ir kas lielāks, nozīmīgāks un svarīgāks par gatavošanos ikgadējiem svētkiem: mūsu Latvija dzīvo simtgades gaidās.

Toreiz, pirms 96 gadiem, mūsu valstsvīri spēja vienoties kopīgam darbam Latvijas labā, rīkoties izlēmīgi, saskaņoti un sarežģītajos pēckara apstākļos – laikā, kad Latvijas suverenitāte nebija starptautiski atzīta, – izstrādāt valsts pārvaldības principus. Jā, es runāju par šo tik ļoti svarīgo notikumu – Satversmes dibināšanu. VALSTS taču ir ne tikai nosaukums, bet arī tās tiesiska aizsardzība, kas balstīta uz ētikas pamatiem. Tāpēc vārds "Satversme" man šķiet tikpat nozīmīgs kā vārds "Latvija".

Satversmi es varu salīdzināt ar stabilas un veiksmīgas ģimenes modeli, kur valda savstarpēja cieņa un sapratne, kur dažādas paaudzes dzīvo saskaņā, respektējot viedokļus, intereses un vajadzības. Ir taču patīkami dzīvot mājās, kur valda kārtība un skaistums, kur nav viss sagrūsts čupu čupām, kur katrai lietai ir sava vieta.

Es dzīvoju eiropeiskā valstī. Pie mums nevalda haoss un anarhija, bet gan taisnīgi likumi un kārtība. Esmu par konstitucionālo kontroli, taisnīgu strīdu izšķiršanu un tiesu.

Būtu grūti iedomāties ikdienas dzīvi bez Satversmes. Vai valdītu taisnība, vai cilvēki rīkotos cilvēcīgi un atbildīgi? Neesmu tik naiva, lai ticētu ideālai pasaulei. Tāda tā nebija valsts dibināšanas laikā un diez vai būs pat pēc simt gadiem.

Šeit, Latvijā, pateicoties pamatlikumam, tiek ievēroti demokrātijas pamatprincipi. Sabiedrība var piedalīties likumu apspriešanā. Drīkst kritizēt augstākstāvošas instances, kā arī iesaistīties lēmumu pieņemšanā.

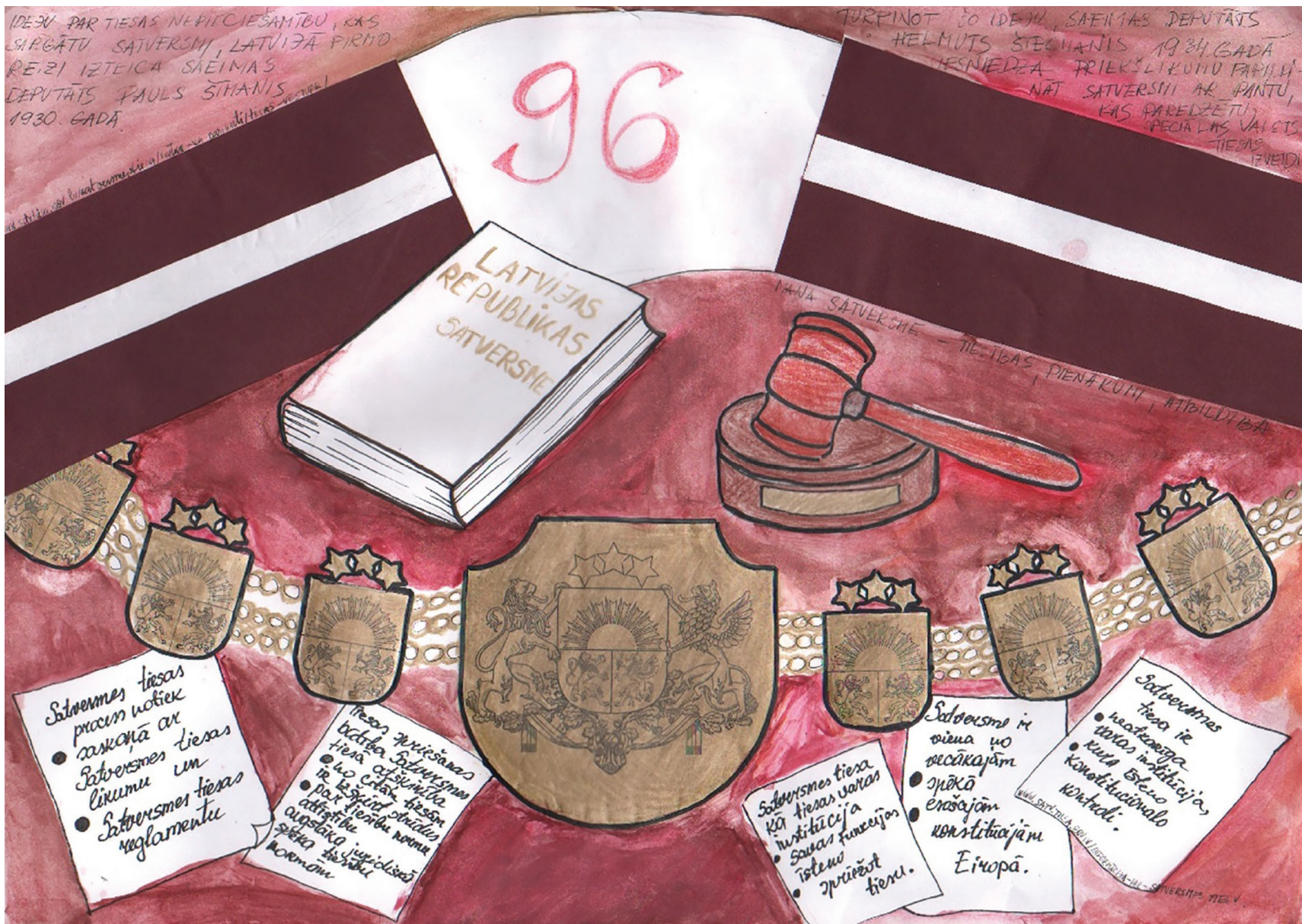
Jau ilgāku laiku studēju Satversmi. Esmu iepazinusies ar tās likumiem un zinu, ka preambula ir Latvijas Satversmes plašāks paskaidrojums jeb ievaddaļa. Tāpēc arī man, tāpat kā citiem valsts pilsoņiem, ir tiesības Satversmi papildināt un uzlabot.

Uzskatu sevi par drosmīgu meiteni, kas nebaidās no izaicinājumiem. Iespējams, ka arī man kādreiz izdosies papildināt Satversmi. Es mīlu savu zemi, un man ir svarīga tās nākotne.

ANCE RENĀTE PUNDURE

JAUNSIKAVAS PAMATSKOLA, PEDAGOĢE ANASTASIJA KAKTINIECE

Saņemts atzinības raksts domrakstu konkursā "Mana Latvija un Satversme" 9. klašu grupā

JŪLIJA SEMJONOVA

ŠĶĪBES PAMATSKOLA, PEDAGOĢE DACE JAKUŠONOKA

Saņemts atzinības raksts zīmējumu konkursā "Mana Satversme"

SVETLANA SAVKOVA

JŪRMALAS PILSĒTAS KAUGURU VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE LARISA JOKŠA

Saņemts atzinības raksts zīmējumu konkursā "Mana Satversme"

MANA LATVIJA UN SATVERSME

Latvijā virmo tās simtgades atnestais savijņojums. Gaidot jubileju, daudz tiek runāts par kultūras pasākumiem, vēsturi, svarīgām personībām, taču salīdzinoši maz tiek runāts par dokumentu, kas palīdzēja Latvijas valsti izveidot. Tas izsauca diskusijas Latvijas Republikas Satversmes nodaļu starpā.

“Kā tas nākas, ka, runājot par Latviju, mani neviens nepiemin?” domīgi teica pirmā, Vispārējo noteikumu nodaļa. “Es taču pastāstu, kas ir Latvija un kam vara pieder!”

Otrā nodaļa, Saeima, tai atteica: “Par maniem 100 deputātiem gan runā! Mēs taču pieņemam latviešiem svarīgus lēmumus un valsti pārvaldām! Tiesa gan, daudzi mūs vairāk nicina un zākā nekā atbalsta...”

“Nenokar galvu, tu neesi viena,” piebilda trešā nodaļa, Valsts prezidents, “arī man tiek izteikti nejauki vārdi. Taču tad es atceros, ka es taču esmu Valsts galva! Es reprezentēju Latviju starptautiski, esmu valsts bruņotā spēka augstākais vadonis, es varu...”

“Jā, jā, mēs sapratām, kas gan būtu valsts bez tevis...” garlaikoti novilkta Ministru kabinets. Valsts prezidents tam veltīja dusmīgu skatienu: “Neaizmirsti, ka es esmu tas, kas tevi aicināja būt šajā profesijā.”

“Nestrīdieties!” viltīgi smaidīja Saeima. “Es varu jūs abus atlaist!”

Tad ierunājās piektā nodaļa, Likumdošana, kas visu šo laiku bija tikai klausījies: “Bez manis jūs tāpat neesat nekas. Es nosaku valstī esošos likumus, kas ietekmē tās darbību.” “Mēs varam tevi mainīt!” iesaucās Saeima, Valsts prezidents un Ministru kabinets. Likumdošana samulsa, taču turpināja iesākto: “Bet kas gan ir valsts bez likumiem? Tie vajadzīgi, lai būtu kārtība! Kas gan ir valsts bez kārtības?”

“Kārtība? Kurš pieminēja kārtību?” iesaistījās arī sestā nodaļa, Tiesa. “Kur jāievieš kārtība?” arī Valsts kontrole jeb septītā nodaļa uzmanīgi aplūkoja pārējās. Visas nodaļas ātri apklusā un novērsa skatienu.

Tiesa saskatījās ar Valsts kontroli un brīdināja pārējās: “Ja strīds nav izšķirams, meklējiet mani, es visu tiesiskā ceļā izlemšu jūsu vietā!”

Blakus septiņām nodaļām stāvēja vēl kāda, salīdzinoši jauna. Tik jauna, ka tā kautrējās ko iebilst. Beidzot tā saņēma drosmi un klusi ieteicās: “Vai zināt, es arī esmu svarīga. Esmu astotā nodaļa, Cilvēka pamattiesības, un es esmu atbildīga par Latvijas iedzīvotājiem. Tas taču ir gana svarīgi, pareizi?” Pārējās nodaļas lēnām pamāja ar galvu un neizprata, kā tās agrāk iztikušas bez tik nozīmīgas Satversmes daļas.

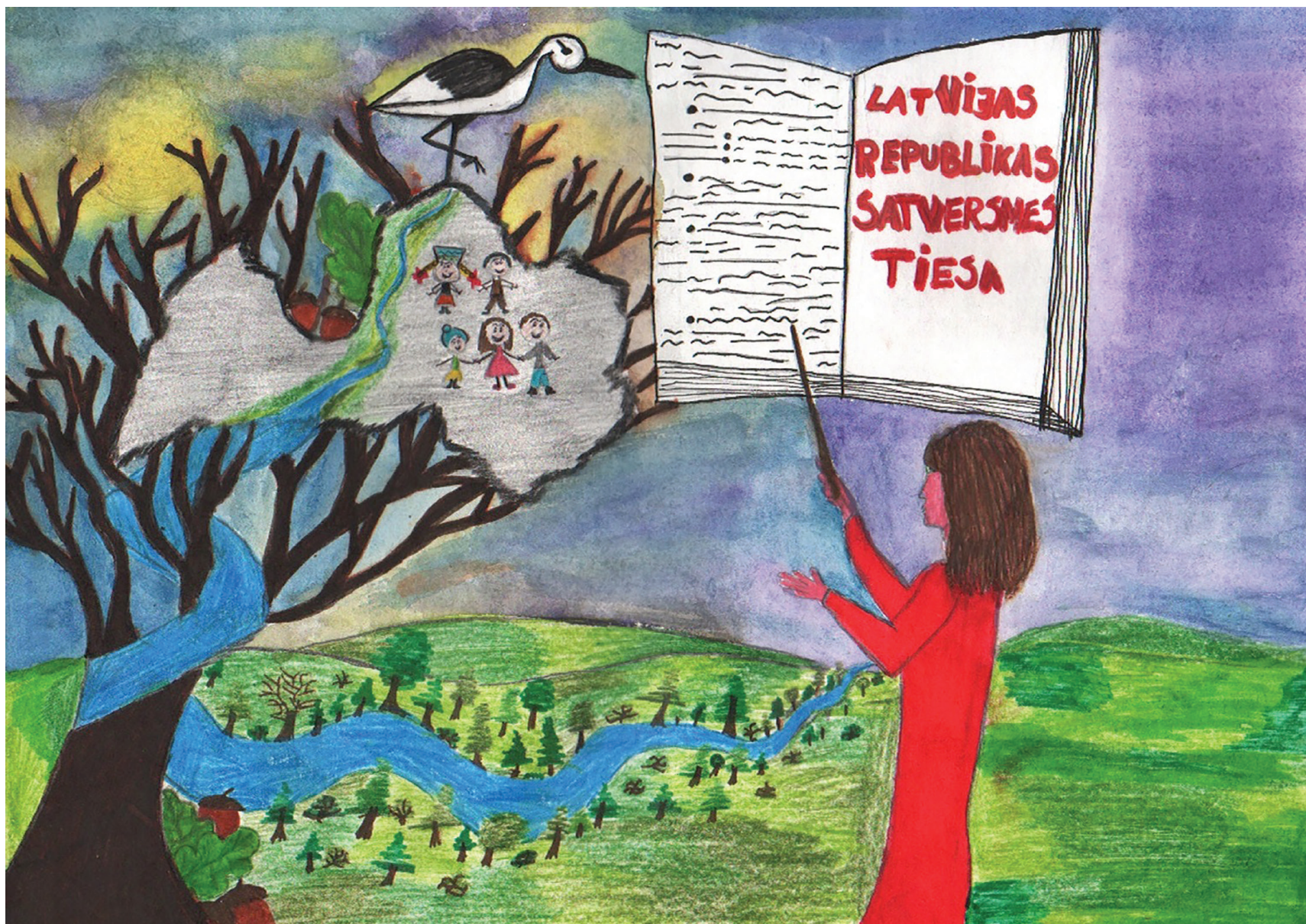
Visu strīda laiku Latvija stāvēja malā un klausījās. Viņa jutās aizkustināta, ka visa Latvijas Republikas Satversme ir gatava darīt tik daudz viņas labā. “Paldies,” Latvija iesāka, “bet jūs piemirsāt vienu svarīgu lietu. Mēs esam komanda. Mēs nevaram būt cits bez cita. Un, kamēr būsīm visi kopā, tikmēr arī mana – Latvijas – sirds pukstēs un latvieši būs laimīgi!”

LAURA ENIJA MEIRĀNE

SALASPILS 1. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE DAINA TAURIŅA

legūta 1. vieta domrakstu konkursā “Mana Latvija un Satversme” 12. klašu grupā

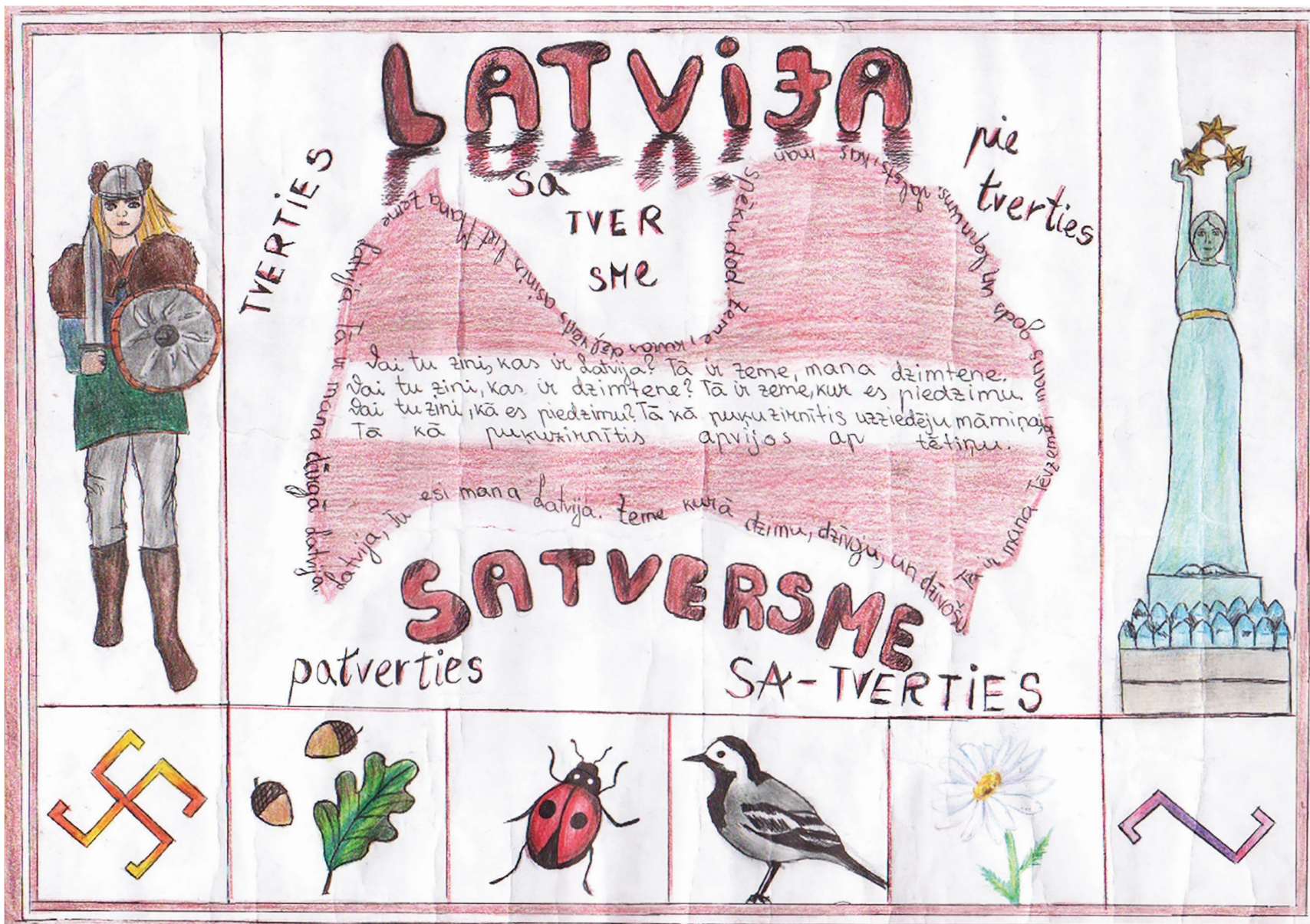
Saņemta žurnāla “Jurista Vārds” specbalva domrakstu konkursā “Mana Latvija un Satversme”

IEVA ANETE PETRĒVICA

ATA KRONVALDA DURBES PAMATSKOLA, PEDAGOĢE INGA LANKUPA

Saņemta Latvijas Mākslas akadēmijas specbalva zīmējumu konkursā "Mana Satversme"

SELĪNA BALAKĀNE

BAUSKAS SĀKUMSKOLA, PEDAGOĢE AIVA LINKEVIČA

Saņemts atzinības raksts zīmējumu konkursā "Mana Satversme"

VALĒRIJA MIHEJEVA

JŪRMALAS PILSĒTAS KAUGURU VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE LARISA JOKŠA

Saņemts atzinības raksts zīmējumu konkursā "Mana Satversme"

NIKIJA TĒRA

OGRES SĀKUMSKOLA, PEDAGOĢE SANDRA LATVELE

MANA LATVIJA UN SATVERSME

Man, Laurai Martai Buldurei, svarīgākais dokuments ir dzimšanas apliecība, kur norādīta mana pilsonība, personas kods, dzimšanas vieta un laiks, tēva un mātes vārds un uzvārds. Dzimšanas apliecība jāglabā visu mūžu, tā pierāda manu eksistenci, apliecina manu piederību dzimtai, tautai, ar to sākas mana skolas dzīve, uz tās pamata izsniedz arī pasi. Bet kas ir manas valsts dzimšanas apliecība, un ko tajā ieraksta, ko norāda kā dzimšanas vietu, ko norāda kā tēvu un māti?

Manas valsts dzimšanas apliecība ir Satversme. Pati valsts radās, izejot grūtību pilnus ceļus, – Brīvības cīņās, bet tās Satversme dzima, attīstījās laika posmā no 1920.gada līdz 1922.gadam un 7. novembrī pulksten 12 dienā Rīgā stājās spēkā. “Starp dzīvības zvaigznēm daudzām nu arī tavējā mirdz!” Satversmē kā valsts dzimšanas vietu norādīja “starptautiskos līgumos noteiktās robežās [...] Vidzemi, Latgali, Kurzemi un Zemgali, bet kā valodu, kurā runā visi, – latviešu valodu. Mūs pieņēma un atzina pasaules valstis un tautas “kā neatkarīgu, demokrātisku republiku”. Lielvalstis apliecināja savu atzinību latviešu tautai par tās pieliktajām pūlēm, “lai kārtībā un mierā organizētu savu nacionālo dzīvi”. Sākās jauns vēstures posms.

Ja es pazaudētu savu dzimšanas apliecību, tiktu izgatavota kopija un es dzīvotu tālāk, bet, ja valsts un tās iedzīvotāji nevēri izturas pret savu dzimšanas apliecību, kas tad notiek? Vienreiz jau tā bija – vairs nebija savas valsts, baidījāmies runāt savā valodā, noslēpām savu karogu, nedziedājām himnu un trīs zvaigznes no-mainījām ar citiem simboliem, zaudējām tik daudz gaišu cilvēku. Tā bija smaga vēstures mācība. Tomēr cilvēku vēlme dzīvot savā valstī lika pārvarēt bailes un cīnīties par to, lai Latvija atkal būtu brīva un atpazīstama starp daudzām pasaules valstīm. Šodien astoņu nodaļu 116 pantos tiek noteikts, kāda ir valsts iekārta, kā vēlēsim savus pārstāvjus un valsts prezidentu, kā spriedīsim tiesu, par ko balsot vai nebalsot tautai referendumos. Tajos iekļauta arī mana dzīve, manas pamattiesības – brīvi dzīvot sakārtotā vidē, domāt, runāt, mācīties, iesaistīties zinātniskajā, mākslinieciskajā un citādā jaunradē, strādāt un saņemt atbilstošu samaksu, iesaistīties dažādās organizācijās, veidot ģimeni.

Tēvs un māte mani sargā ikdienā, bet mūs visus kopā – sava valsts un brīvība, kā tas jau reiz ir pateikts 1922. gadā pieņemtajā Satversmē un nostiprināts 2014. gadā pieņemtajā Satversmes preambulā.

LAURA MARTA BULDURE

JELGAVAS SPĪDOLAS ĢIMNĀZIJA, PEDAGOĢE GUNITA SMILTĀNE

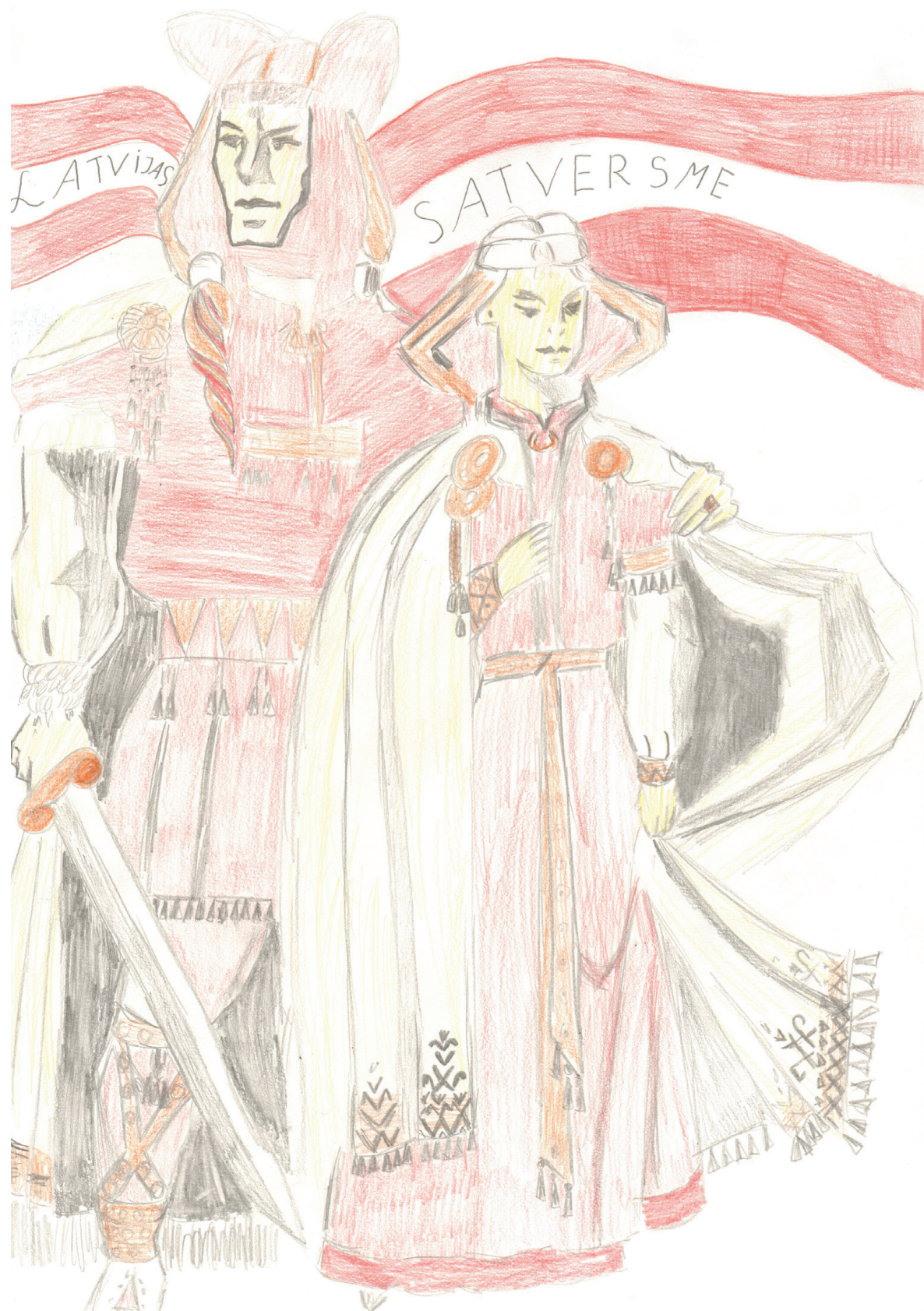
Iegūta 2. vieta domrakstu konkursā “Mana Latvija un Satversme” 12. klašu grupā

Saņemta žurnāla “Jurista Vārds” specbalva domrakstu konkursā “Mana Latvija un Satversme”

VERONIKA ORLAČOVA

JŪRMALAS PILSĒTAS KAUGURU VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE LARISA JOKŠA

EDVĪNS BEĻESOVŠ

JŪRMALAS PILSĒTAS KAUGURU VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE LARISA JOKŠA

MANA LATVIJA UN SATVERSME

Latvijas valsts simtgades svinību galvenais vārdiskais vēstījums ir „Es esmu Latvija”. Es un ikkatrs cilvēks man apkārt? Es un mana ikdiena – es esmu Latvija? Tas skan tik vilinoši... Bet vai viss ir tik vienkārši?

Ja es esmu Latvija, tad šī zeme, cilvēki, notikumi, spēks un vājība arī ir mani. Mani ir likumi, noteikumi, kas ļauj saprast šo valsti laikā un telpā. Tālab 1869.gadā Kronvaldu Atis darina jaunvārdu satversme, apzīmējot parādības, ar kurām latvieši vēl tikai sāk iepazīties. Bet 1922.gada 15. februārī šim vārdam jau ir īpašs skanējums – kopsēdē tiek pieņemts

Latvijas Republikas pamatlikums – Latvijas Republikas Satversme, jo latviešu nācijas negrozāmā valstsgriba, pašnoteikšanās tiesības nolemj sev Satversmi, lai visai pasaulei paziņotu, ka Latvija kā demokrātiska, tiesiska, sociāli atbildīga, nacionāla valsts, kas balstās uz cilvēka cieņu, brīvību, aizsargā cilvēka pamattiesības un mazākumtautības. Latvijas valsts suverēnā vara pieder Latvijas tautai, bet Latvijas identitāti veido latviskā dzīvesziņa, latviešu valoda, vispārcilvēciskās un kristīgās vērtības.

Ja es esmu Latvija, tad mana ir Satversme, kas skaidro, kā funkcionē mūsu valsts, kas ļauj saprast valsts pārvaldi un liek domāt par mūsu tiesībām un pienākumiem. Satversmē noteiktā kārtība uztur mani drošību. Tā līdzīgi notiek arī manā ģimenē, manuprāt, jebkurā ģimenē, kur ir kārtība. Vecāki audzina bērnus, nosaka ierobežojumus, ko es kā bērns un jauniešis pildu, lai kļūtu par atbildīgu un mērķtiecīgu savas zemes pilsoni. Cieņas pilnas attiecības ģimeni vieno, tāpat kā Satversme Latvijas tautu.

Drošību un stabilitāti rada arī neatkarīgā tiesu varas institūcija – Satversmes tiesa, kuru reglamentē Satversmes tiesas likums. Ir labi apzināties, ka visatļautībai nav vietas manā Latvijā, jo Satversmes tiesas rūpes ir likumu un citu normatīvo aktu atbilstība Satversmei. Konstitucionālā kontrole un tiesa nodrošina, lai netiktu aizskartas Latvijas Republikas Satversmē ietvertās cilvēku pamattiesības.

Gan ikdienas dzīvē, gan skolā, sadarbojoties ar jauniešiem, cenšos rādīt piemēru un rosinu pieņemt likumus, kuri balstās uz Satversmes pamatnostādņēm. Pat tad, ja tie nav labvēlīgi, mudīnu tos neapiet vai neizmanto nelabvēlīgos nolūkos. Varbūt tādēļ man dažreiz ir radušās nesaskaņas ar saviem vienaudžiem, jo esmu pārliecināta, ka lietām ir jānotiek pēc likuma vai vismaz godīgi, neveidojot nevienlīdzību, bet vairojot cilvēcīgumu un godīgumu. Šajās situācijās iestājos par taisnību, argumentējot un pamatojot savu viedokli: „Tiesas mērķis ir godīgums.” Man godīgums un taisnība ir svarīgākās atslēgas ceļā uz pašas izaugsmi un izloloto mērķi – jurisprudenci.

Ikdienā mana Satversme ir siltā mammas azote un raupjā plauksta, stingrais vārds. Mūsu zeme ir mūsu tautiešu azote, bet Satversme ir tautas stingrais vārds un balsts. Es esmu Latvija tikai tad, ja pieņemu, cienu un īstenoju Satversmi!

GATIS ĶIKULIS

KATVARU INTERNĀTPAMATSKOLA, PEDAGOĢE BAIBA SKUJIŅA

ALISE JOKŠIENE

JŪRMALAS PILSĒTAS KAUGURU VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE LARISA JOKŠA

Dzimtene - laba vai slihta
bet mana.

Mīlestība pret dzimteni
sākas ar ģimeni.

KRISTA LĪVA MIKELSONE

KOCĒNU PAMATSKOLA, PEDAGOĢE INDRA FRĪDENFELDE

KATRĪNA ANNA PEĻŠA

CĒSU PILSĒTAS VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE LIGITA NEIMANE

MANA LATVIJA UN SATVERSME

Ak, Jāni Akurater, ja vien būtu dzīvojusi toreiz, es kopā ar Tevi jautātu: "Kas vajadzīgs, lai mēs reiz būtu brīva tauta?" Tāpat atbildi es iegūtu, ka "mums vajadzīga neatkarīga Latvija". Nepārliecināti var spriedelēt: "Bet vai mēs tādu gūsim jekad?" Īstam latvim doma tik viena: "Jā! Tikai ar vienu noteikumu. Ja mums būs griba uz brīvu valsti. Bez gribas uz valsti neviens mums to nedos."

Pirmā pasaules kara brūcēm sadzīstot, atvērās pašnoteikšanās vārti, kad gluži kā Jānim Čakstem vajadzēja apzināties, ka "tā zeme, kur tu stāvi, ir svēta!", un kopā ar Kārli Ulmani formulēt: "Tauta ir ideja par kopējām asinīm, kopēju zemi." Ak, Satversmes tēvi, lemiēt, kāda valsts mēs esam un kādu ceļam.

Mēs šodien varam būt drosmīgi, jo Satversmes 25 vīru "sapņu komanda", kas dažādās skolās gājuši, bet ar vienu sapni par Latvijas nākotni, mums jauno Daugavu jau izrakuši. No 1920. gada 1. maija līdz 1922. gada 15. februārim tie domāja un diskutēja, lai ir kur tautai pēc likuma tvert. Katrs cilvēks un visa tauta ir brīva. Varam izplestām rokām cauri laukiem skriet, ļaujot vārpām slidēt caur pirkstiem.

Satversmes "sapņu komanda", es pašlaik šķērsoju ielas, kuras jūs reiz domādami mināt, kurpju zolēm spodrinot ik bruģa akmeni līdz pat Bruņniecības namam. Soļus spert ir viegli un nepiespiesti, zinot, ka visi ir vienlīdzīgi. Es pat nespētu iedomāties, kā būtu iet pa šīm pašām ielām un baidīties vai redzēt, kā kādu publiski soda, vai pat tikt sodītam pašam tikai tāpēc, ka vēlos tiesības uz privāto dzīvi un īpašumu, vārda brīvību, izglītību un vienlīdzību.

Satversmes tēvi, ja jūs zinātu, kā priecājos es, ik vārdu pār lūpām raidot, jo tas rodas valodā šajā. Ar lepnumu runāju un rakstu dzeju, prozu un savus sapņus, un nav baiļu acīs man, ka uzkārs kaklā plāksni "Es runāju latviski". Un, ja pat tā, tad kas par to? Valoda tik skaista, metaforām, epitētiem un oksimoroniem izcākota. Es runāju latviski, un tādēļ nebūs man jātēnās kauna medaļa, jo valoda mana ciņā uzvarējusi un saņēmusi vairogu.

Bet, "sapņu komanda", ne man, ne pārējiem latvjiem nav vienaldzīga mūsu valsts, tās nākotne ne uguņojošajās svētku dienās, ne pelēkajā ikdienā. Tāpat kā Tu, Raini, reiz jau teici, tagad saku es: "Ir katram roka jāpieliek, lai lielais darbs uz priekšu iet!"

SILVIJA MĪTNIECE

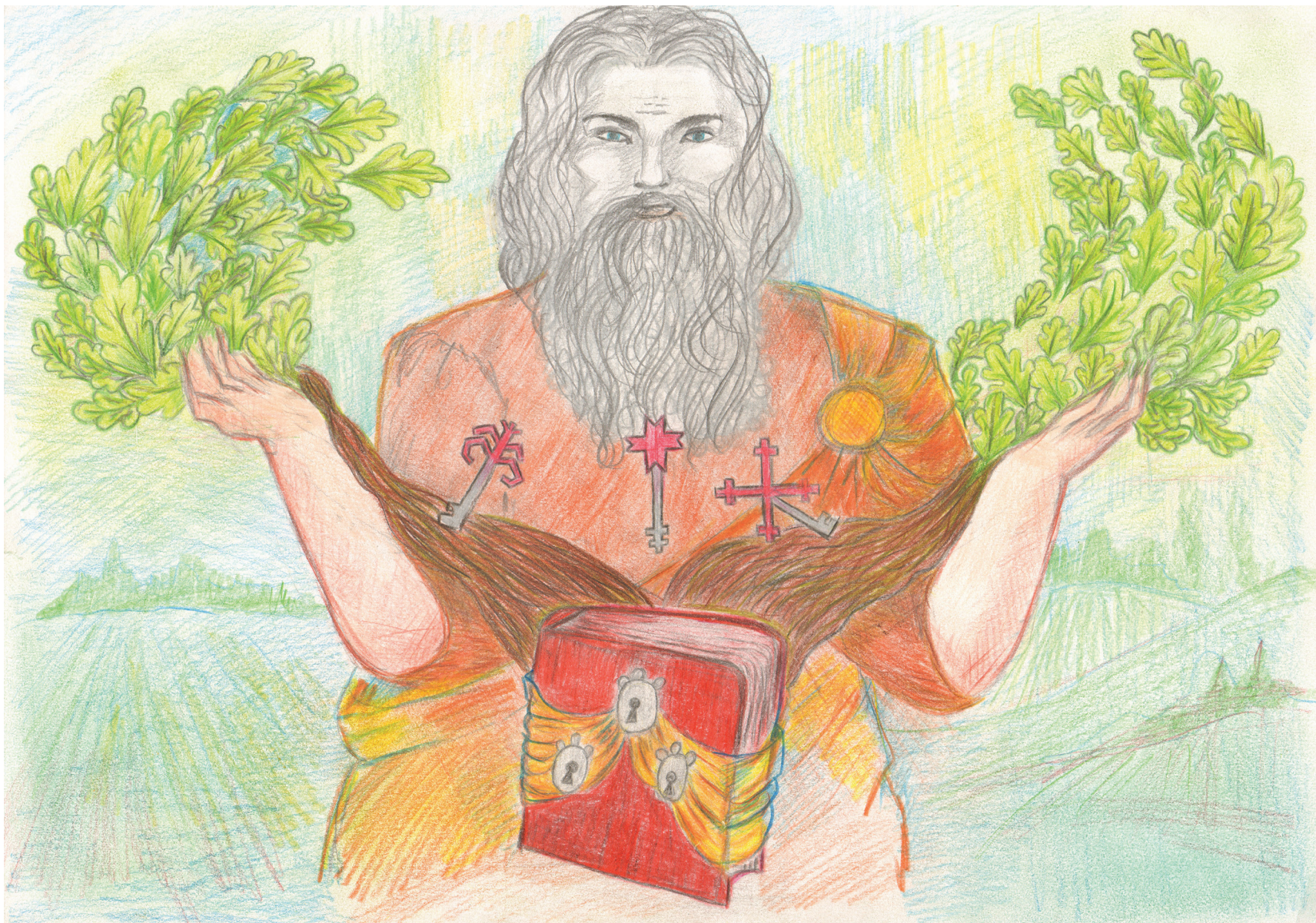
JELGAVAS SPĪDOLAS ĢIMNĀZIJA, PEDAGOĢE GUNITA SMILTĀNE

Saņemts atzinības raksts domrakstu konkursā "Mana Latvija un Satversme" 12. klašu grupā

KIRILS MATUŅENKO

JŪRMALAS PILSĒTAS KAUGURU VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE LARISA JOKŠA

DENISS ŠLUJEVS

LĪVĀNU 2. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE INESE UPĪTE

MANA LATVIJA UN SATVERSME

Esmu dzimis Latvijā 1999. gada augustā. Esmu Latvijas Republikas pilsonis. Latvietis. Manas saknes ir šajā zemē un valstī, kura kopš 19.gs., sākoties jaunlatviešu kustībai, apzinājās savu latvietību un tikai 20. gs. 20. gados kļuva par suverēnu, nacionālu valsti. Zeme, tauta, valoda, kultūra, ģerbonis, himna. Satversme. Viss mūsu. Viss mans.

Es lepojos ar to, ka varam pilntiesīgi celt un godāt mūsu valsti, lietot mūsu valodu, veicināt nacionālo pašapziņu un stiprināt tautas garu. Kāpēc mana Latvija un Satversme? Jo viena nevar pastāvēt bez otras. Ir vajadzīga kārtība, visiem zināma un saprotama, vienkārša un skaidra. Un tāda ir mūsu Satversme. Citās zemēs – konstitūcija, kā, piemēram, ASV un Krievijas Federācijā. Ja mēs zinām, kas ir Satversmē, mēs zinām, kāda ir mūsu valsts iekārta, uzbūve un mērķis. Taisnīgums, drošība, brīvība. Satversme kā tā garantija.

Vara Latvijā ir dalīta: likumdošanas vara, izpildvara un tiesu vara. Kāpēc? Katra cilvēka kā suverēna dēļ. Cilvēks var kļūdīties. Arī likumdevējs, lai arī kā censtos, jo visas dzīves situācijas nevar paredzēt. Likumā ne vienmēr visu var ie-raudzīt. Satversme, kura līdzīgi kā ANO Cilvēktiesību konvencija norāda pamatu, kas kalpo kā aizsardzība, uz kuru var paļauties. Tie ir pamatprincipi un reizē vēstījums katram šeit un pasaulē – kas ir šī valsts, kāda ir pastāvošā iekārta un vērtības. Vienmēr tās pamatā ir un būs cilvēks – suverēns. Kopumā kā suverēna tauta un suverēna valsts. | Tikai godājot šīs vērtības, mēs varam pastāvēt.

Es piederu pie ceturtās paaudzes, kura savas gaitas sāk kopš Latvijas Republikas proklamēšanas 1918. gada 18. novembrī un Satversmes stāšanās spēkā 1922. gada 7. novembrī. Tikai pirms gadsimta mūsu tauta vienoti cīnījās par to, lai iegūtu šo zemi brīvu un tādu saglabātu nākamajām paaudzēm. Tas ir mūsu mantojums. Mans mantojums. Ir svarīgi to nepazaudēt, jo arī mūsu bērni būs tie, kuri cels valsts vārdu plašajā un modernajā pasaulē. Taču jā sāk pašiem ar sevi.

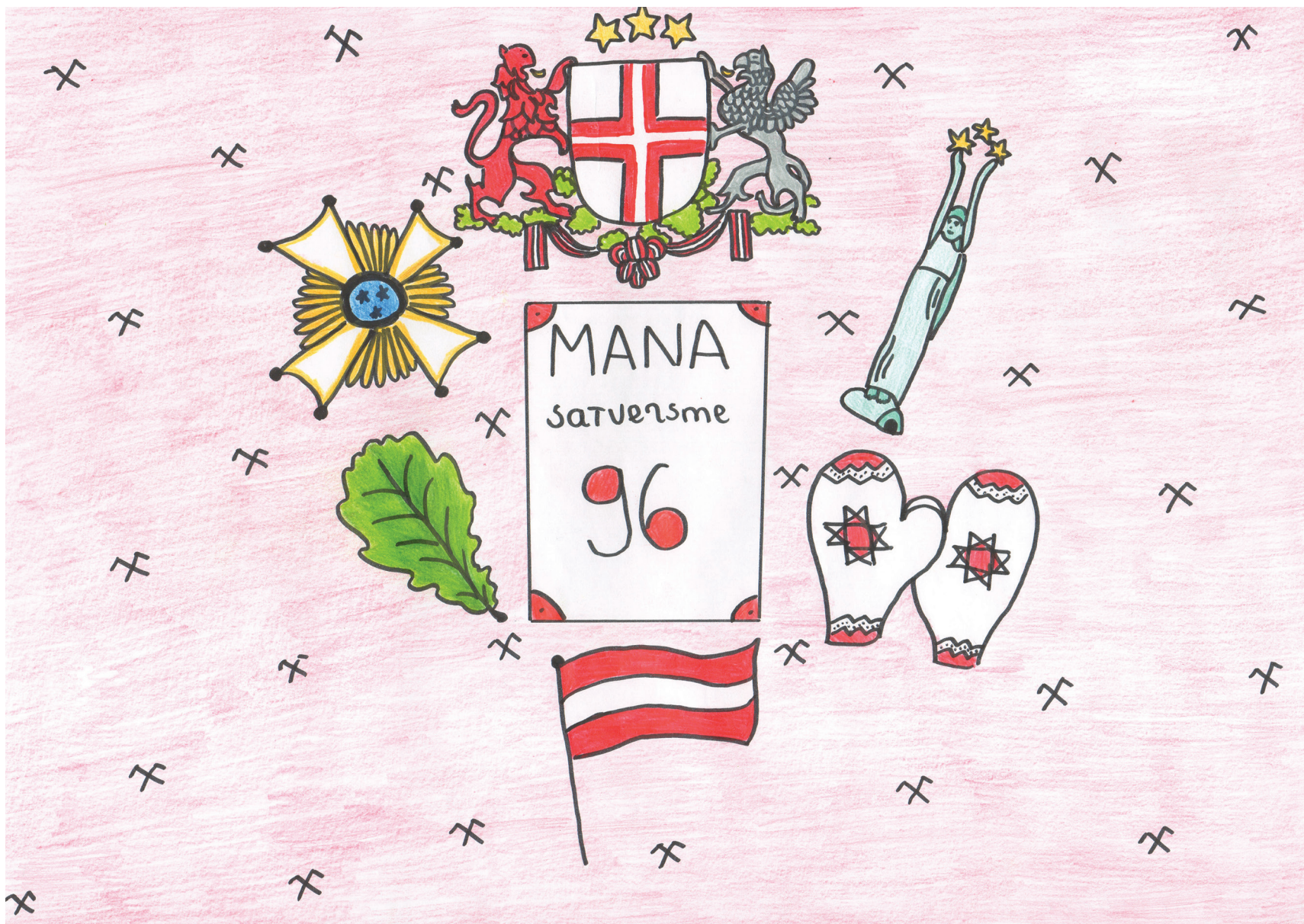
Satversme darbojas kā garants un atgādinājums – mēs esam. Gan de facto, gan de iure atzīti. Ar savu vietu Eiropā un pasaulē. Bet man – man viņa ir visdārgākā.

Es un tu. Mēs esam Latvija, un Satversme kā mūsu pagātnes, tagadnes un nākotnes garants. Ja mēs mīlam. Ja mēs darām. Jo mums tā ir vajadzīga un nepieciešama katram. Man tā ir. Tā nekalpo tikai kā valsts pamatlikums. Satversme ir mūsu jumts, un Latvija ir mūsu mājas. Dievs, svētī Latviju!

MARKS NARVILS

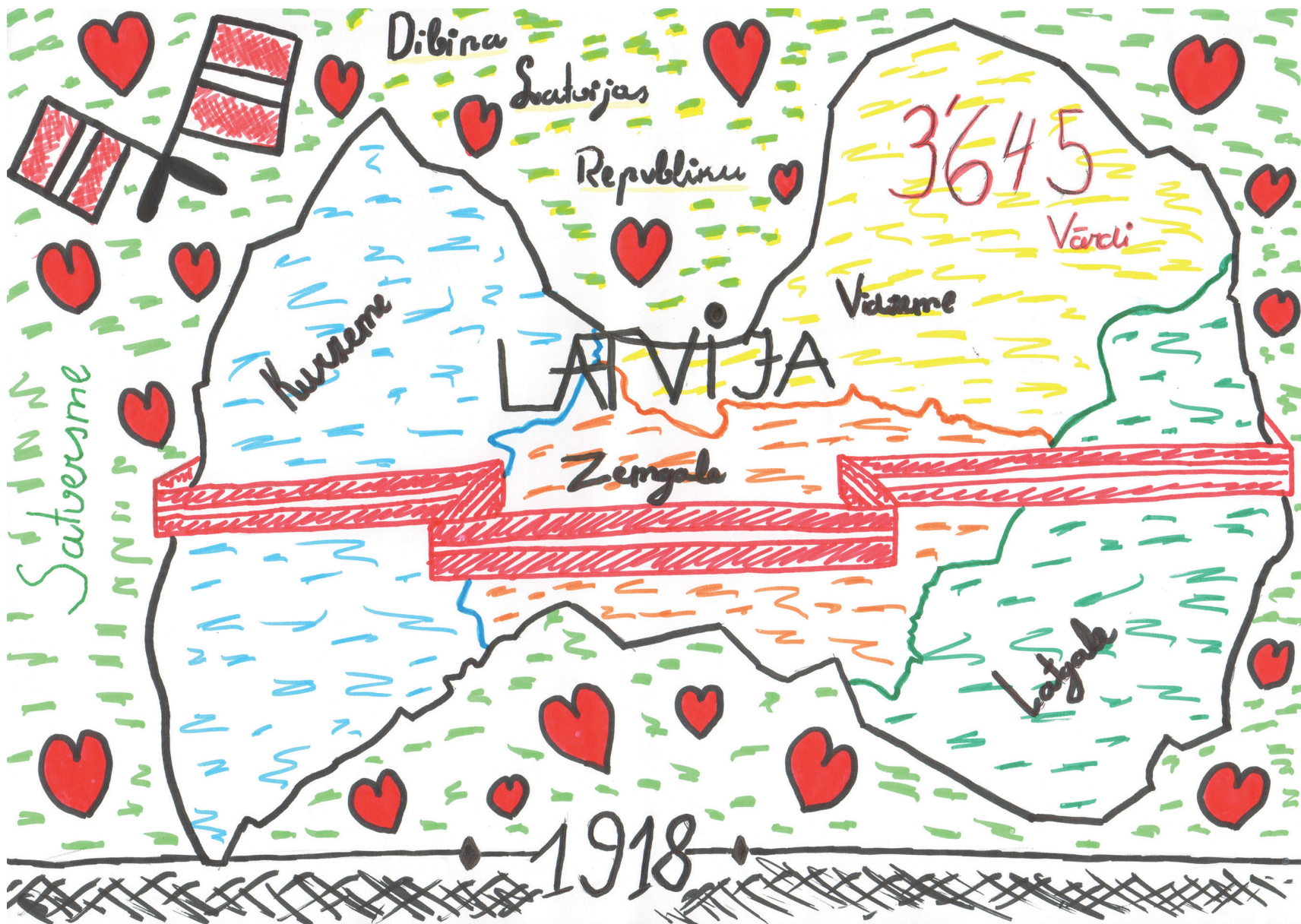
JELGAVAS SPĪDOLAS ĢIMNĀZIJA, PEDAGOĢE GUNITA SMILTĀNE

Saņemts atzinības raksts domrakstu konkursā "Mana Latvija un Satversme" 12. klašu grupā

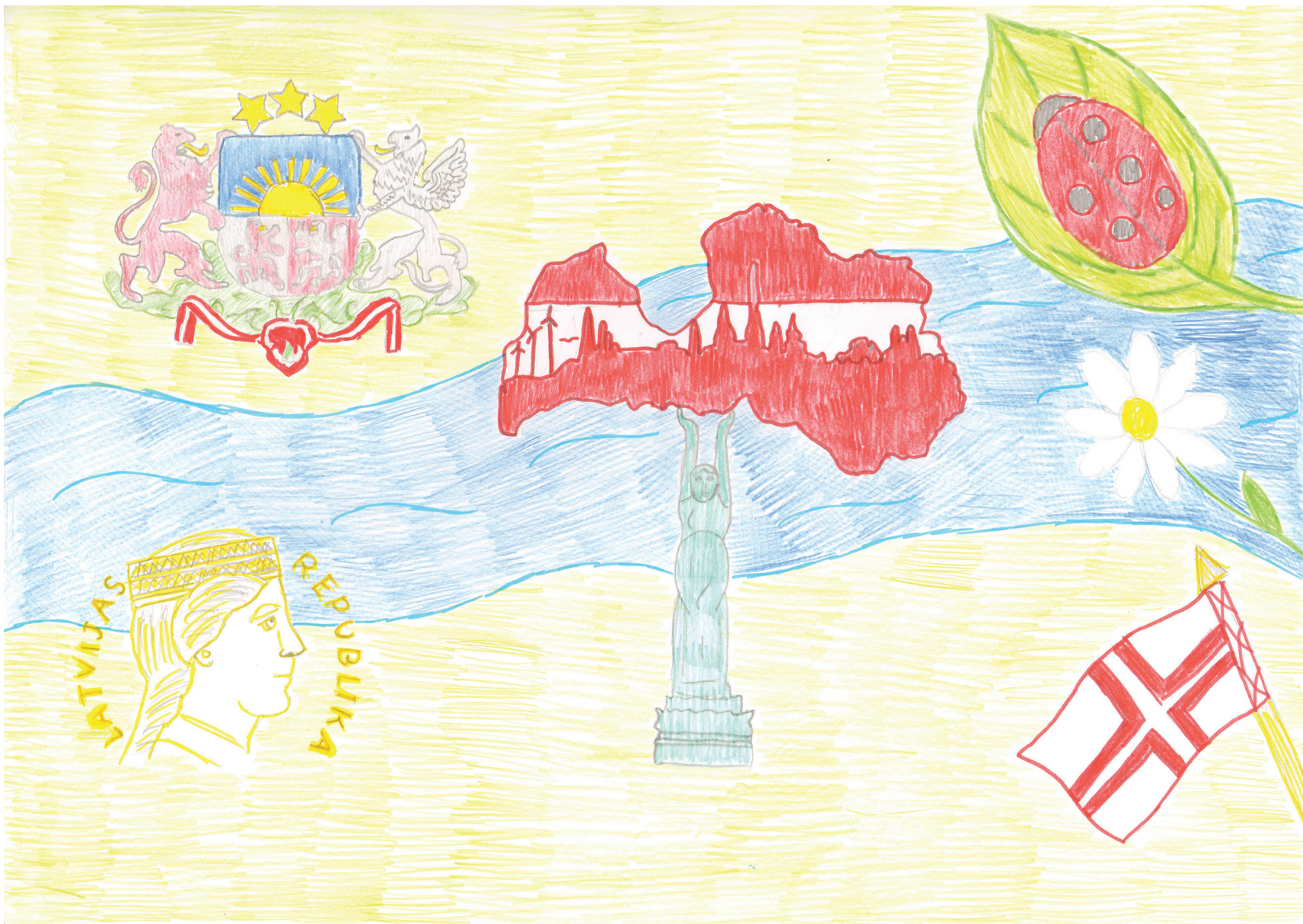
VALĒRIJA SEDAJA

JŪRMALAS PILSĒTAS KAUGURU VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE LARISA JOKŠA

VALTERS NIEDRĀJS

TALSU 2. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE ILVITA KRŪZE

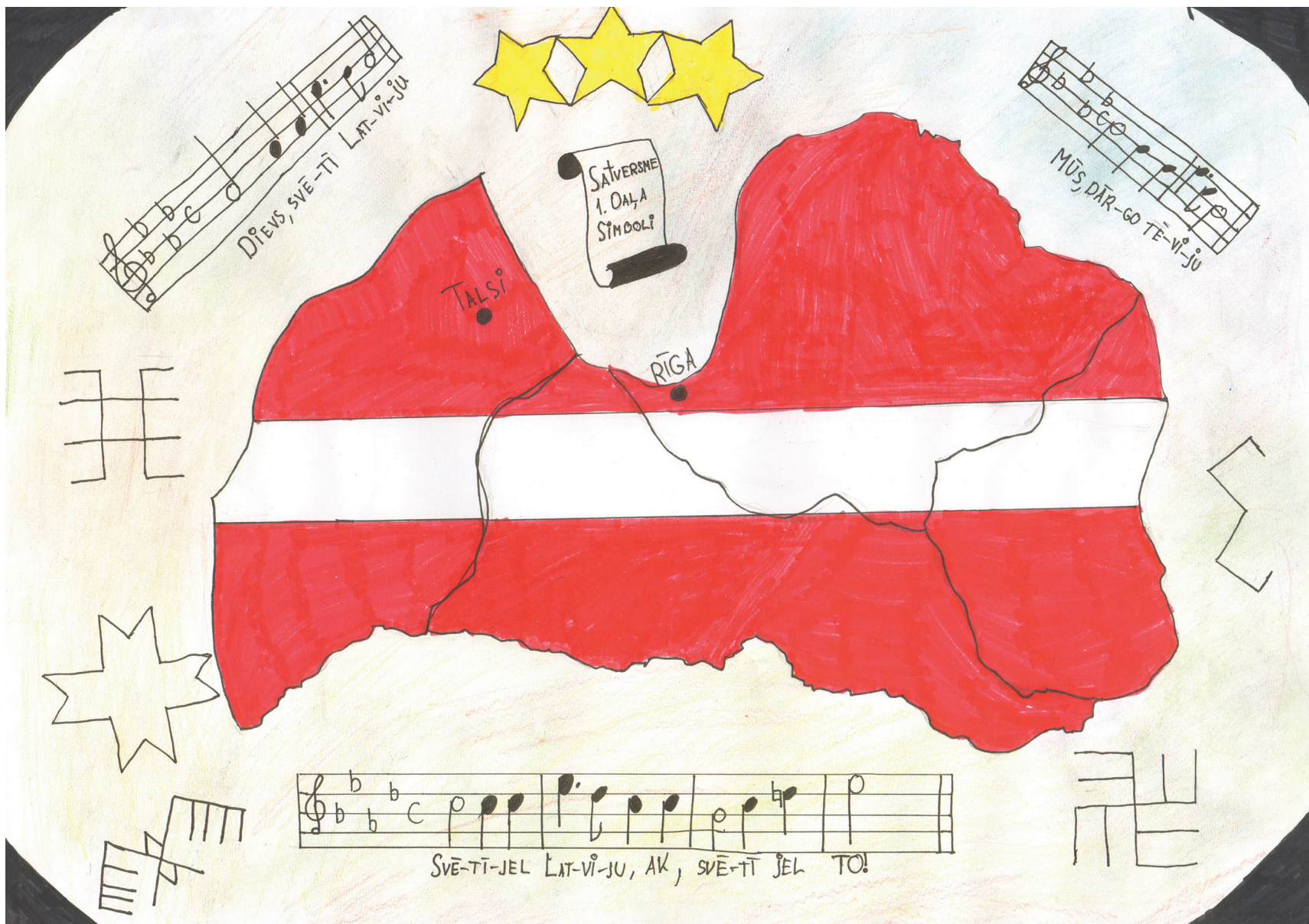
DAŅILS ROMANIŠINS

JŪRMALAS PILSĒTAS KAUGURU VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE LARISA JOKŠA

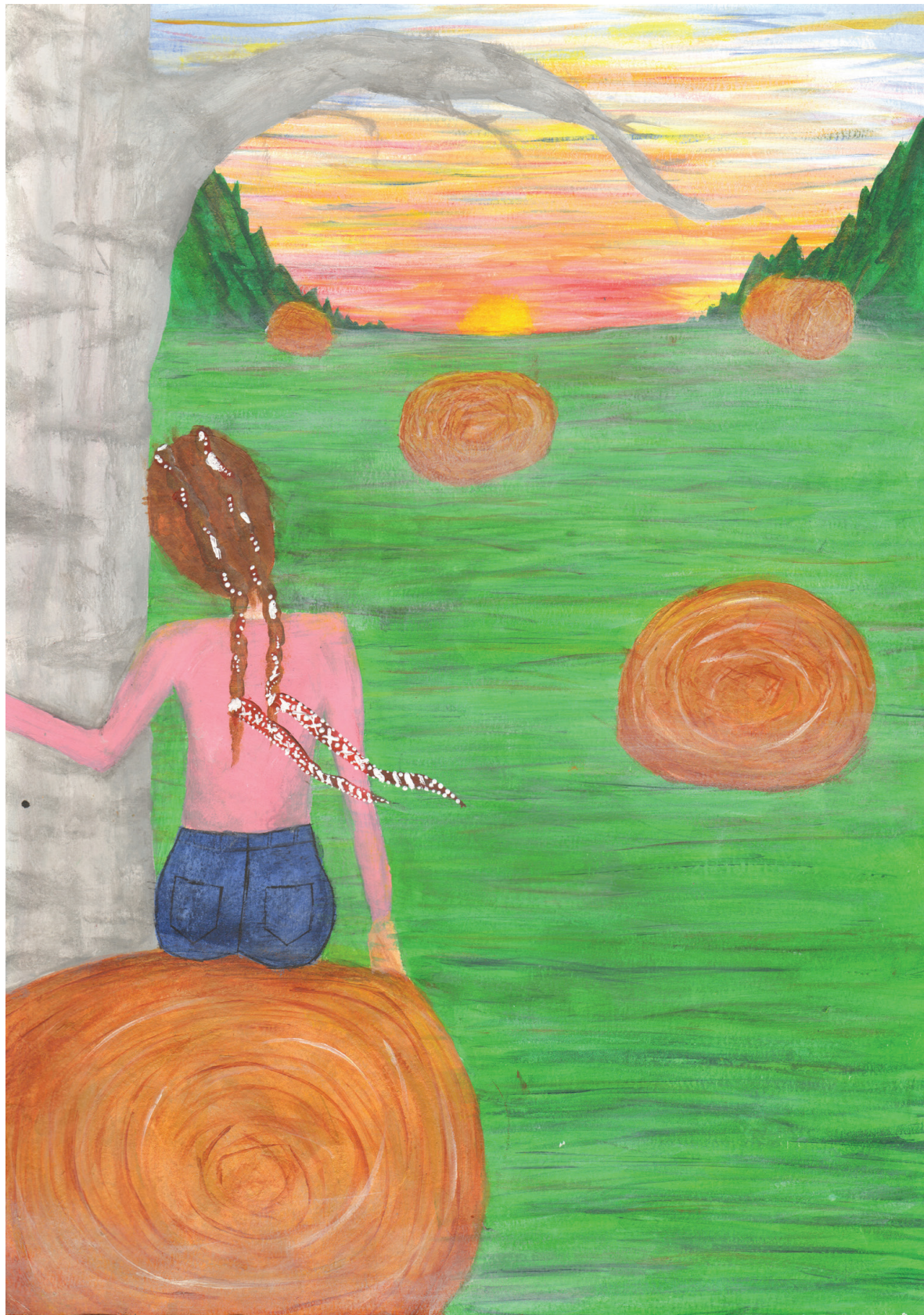
KRISTIĀNA JERMACĀNE

JAUNŠILAVAS PAMATSKOLA, PEDAGOĢE LĪGA SLICA

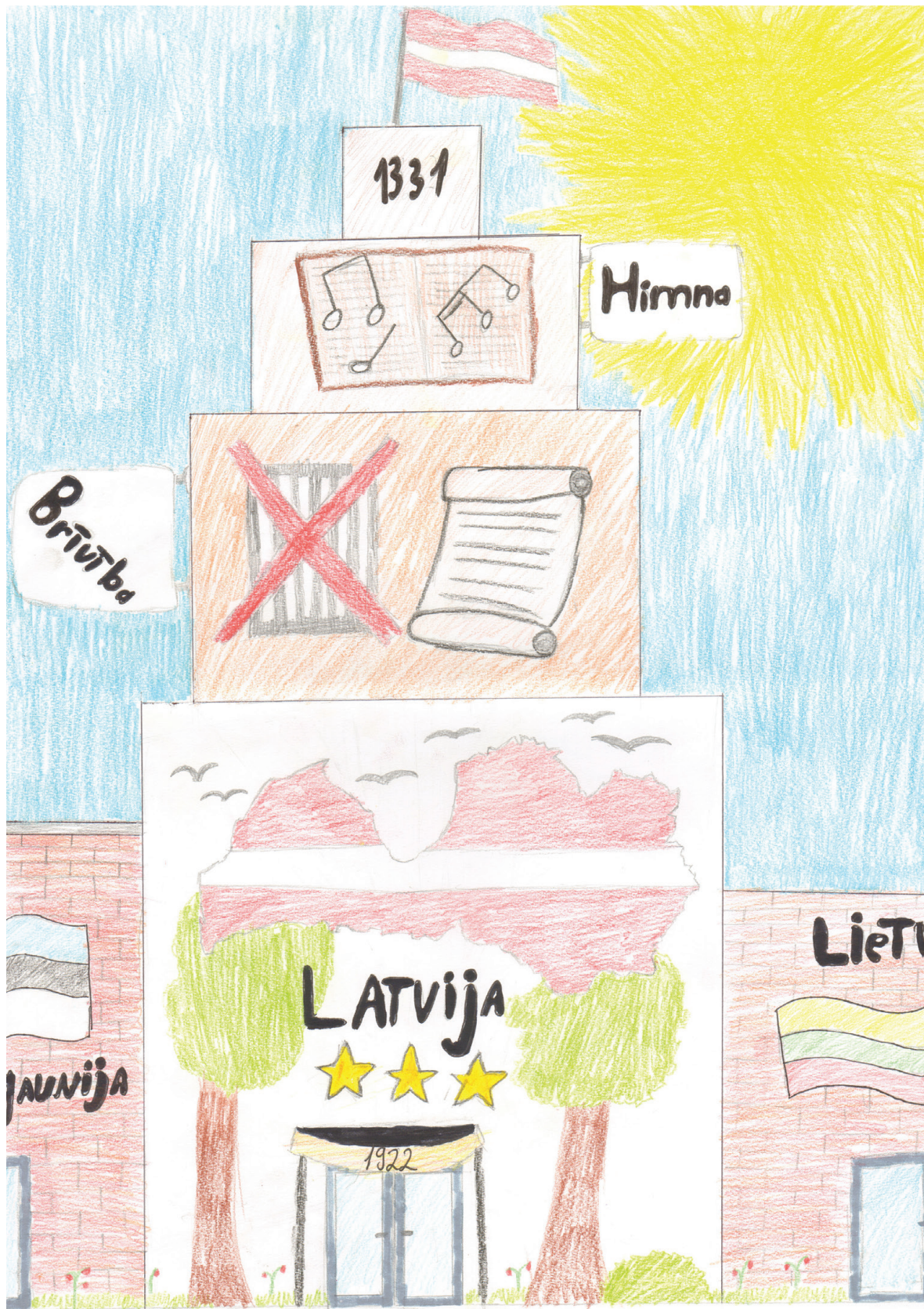
MĀRCIS BEINAROVIČS

TALSU 2. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE ILVITA KRŪZE

MADARA VILDERE

CĒSU PILSĒTAS VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE LIGITA NEIMANE

EMĪLIJA OŠA

TALSU 2. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE ILVITA KRŪZE

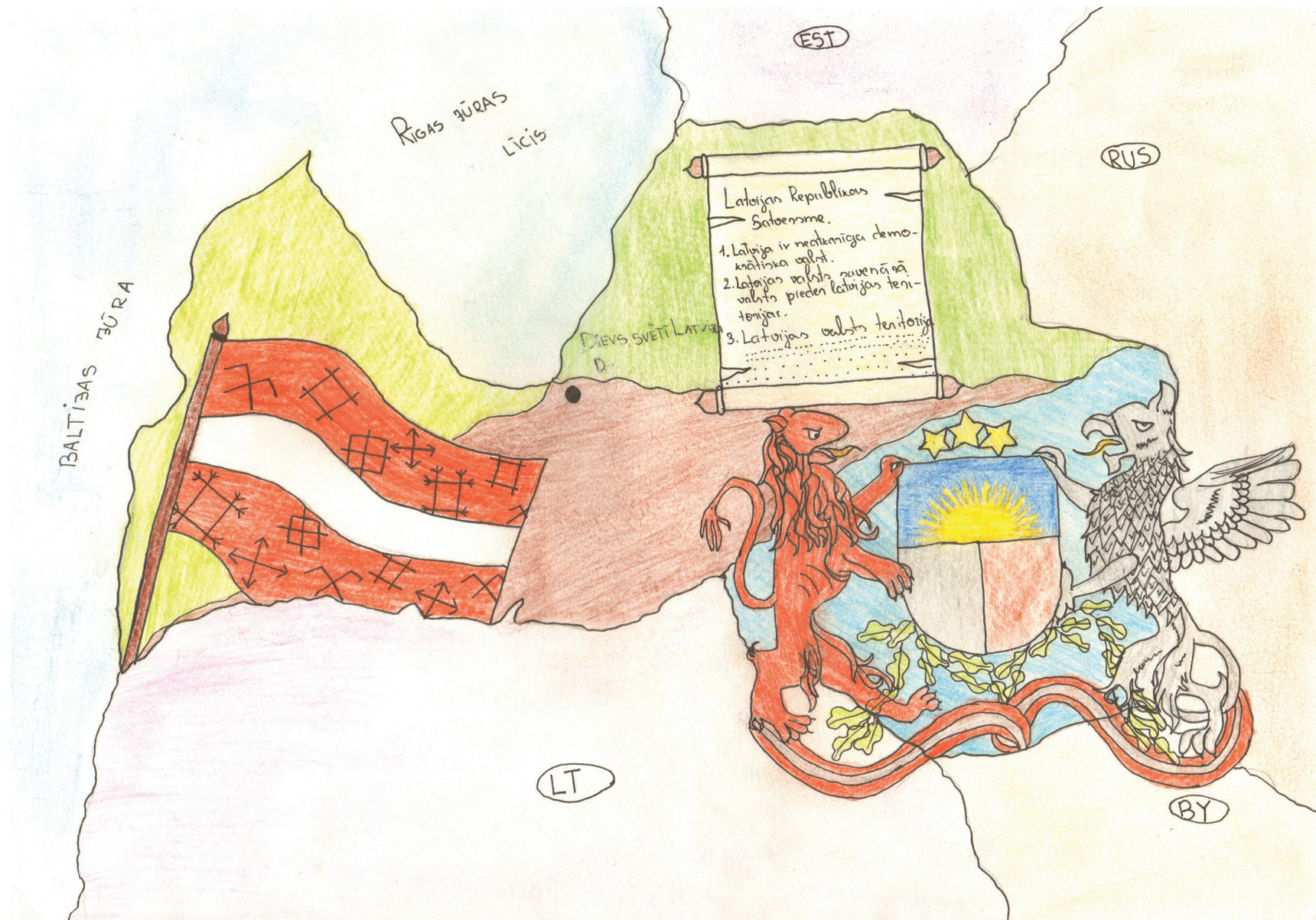
NATĀLIJA ŠNEIDERE

VILCES PAMATSKOLA, PEDAGOĢE MARITA KOZULE

RAMONA GRĪNBERGA

TALSU 2. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE ILVITA KRŪZE

NIKIJA JENĀNE

KOCĒNU PAMATSKOLA, PEDAGOĢE INDRA FRĪDENFELDE

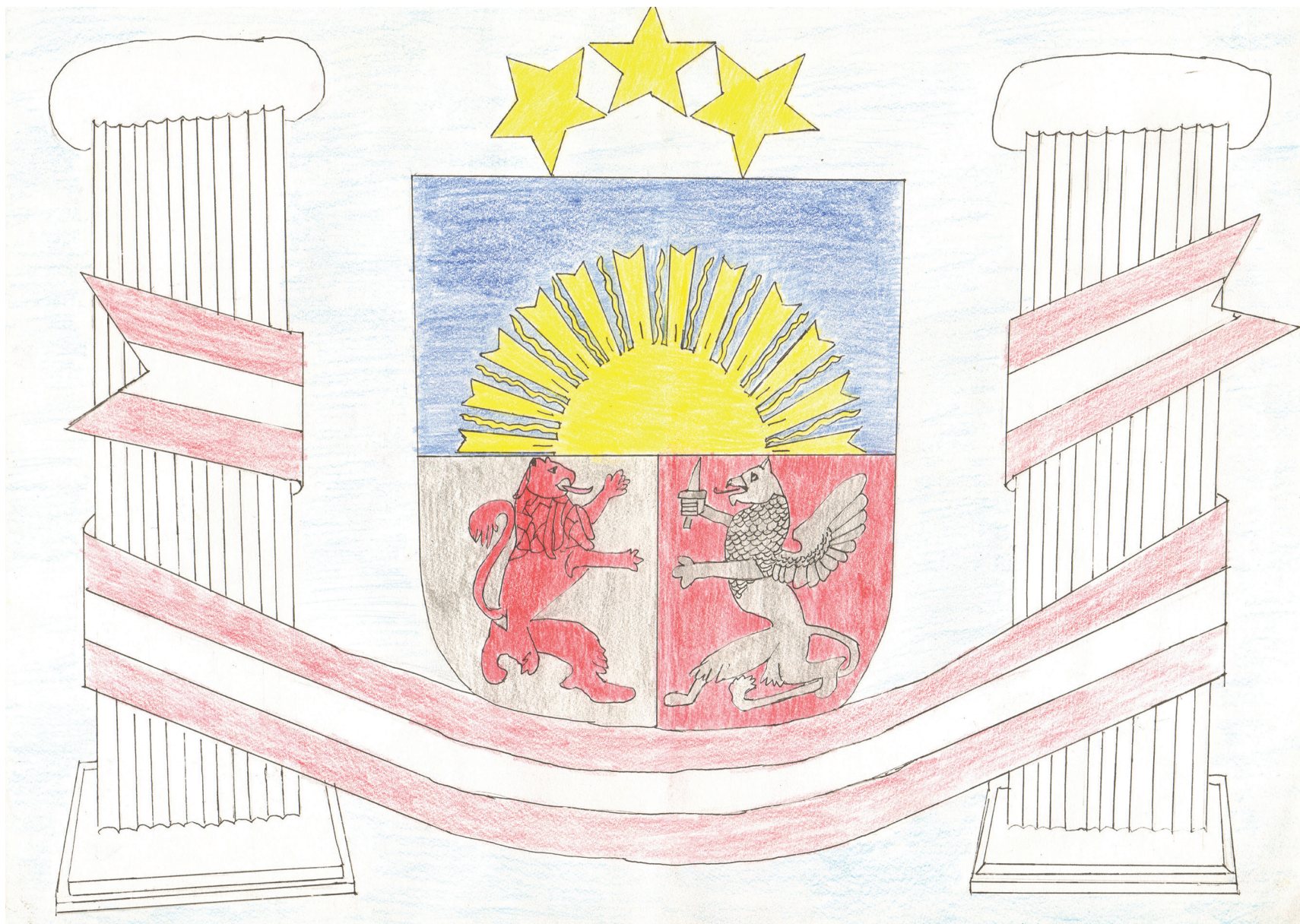
ALISE ELEKNA

VILCES PAMATSKOLA, PEDAGOĢE MARITA KOZULE

KRISTERS GALVONS

BAUSKAS SĀKUMSKOLA, PEDAGOĢE AIVA LINKEVIČA

ALEKSANDRA NAZAROVA

JŪRMALAS PILSĒTAS KAUGURU VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE LARISA JOKŠA

PATRĪCIJA JANSONE

TALSU 2. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE ILVITA KRŪZE

ZANE NOVADA

VILCES PAMATSKOLA, PEDAGOĢE MARITA KOZULE

AGNIJA KESENFELDE

ATA KRONVALDA DURBES PAMATSKOLA, PEDAGOĢE INGA LANKUPA

ALEKSEJS KAMNEVS

DAUGAVPILS 9. VIDUSSKOLA, PEDAGOGE ANNA MEKSA

EDVARDS OŠIŅŠ

TALSU 2. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE ILVITA KRŪZE

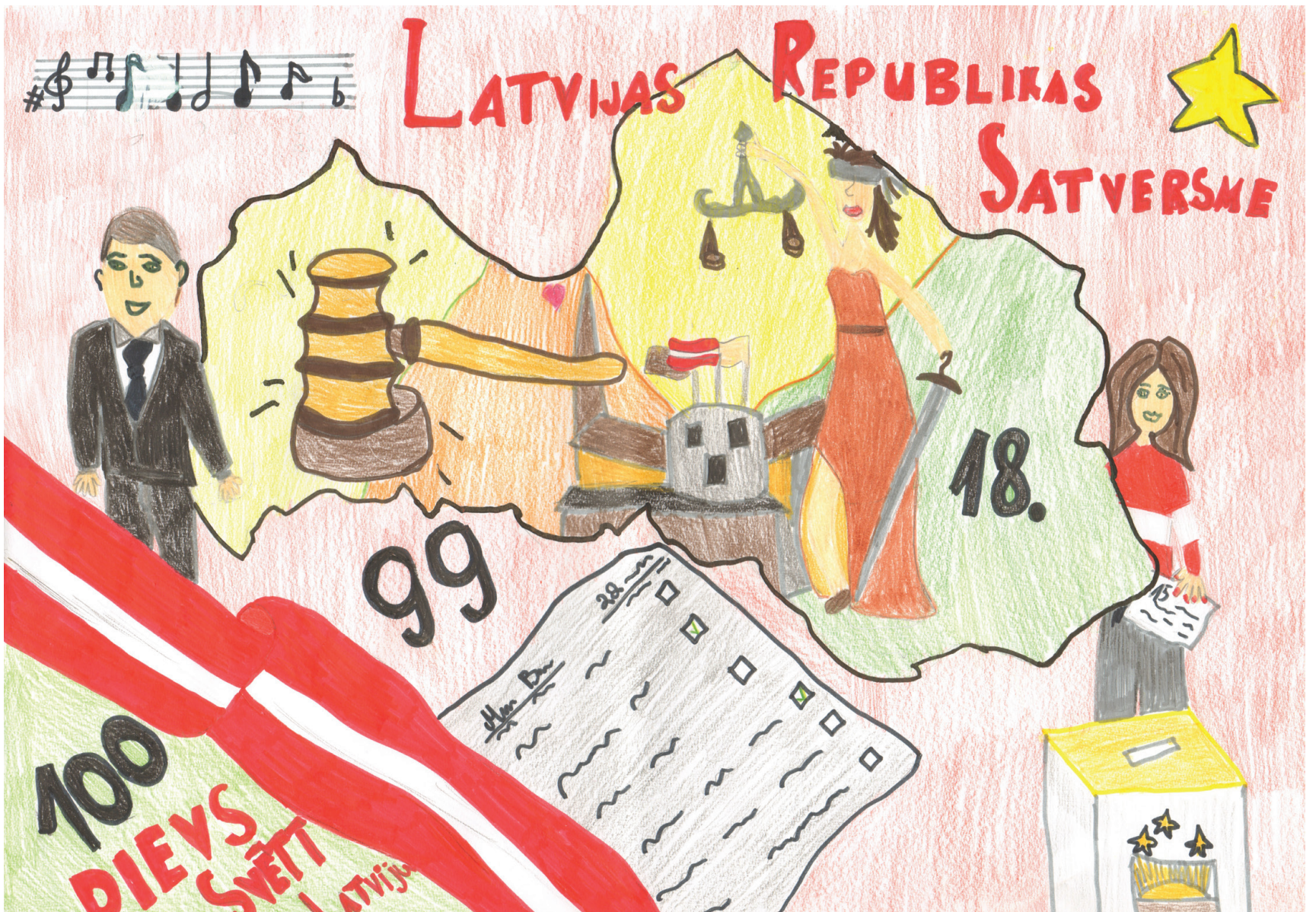
VERONIKA SVINAROVA

DAUGAVPILS 9. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE ANNA MEKŠA

LAURA ZIEMELE

RĪGAS 93. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE DAIGA JANSONE

MARTA BRĀLE

TALSU 2. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE ILVITA KRŪZE

ANCE BALTRAKOVA

ATA KRONVALDA DURBES PAMATSKOLA, PEDAGOĢE INGA LANKUPA

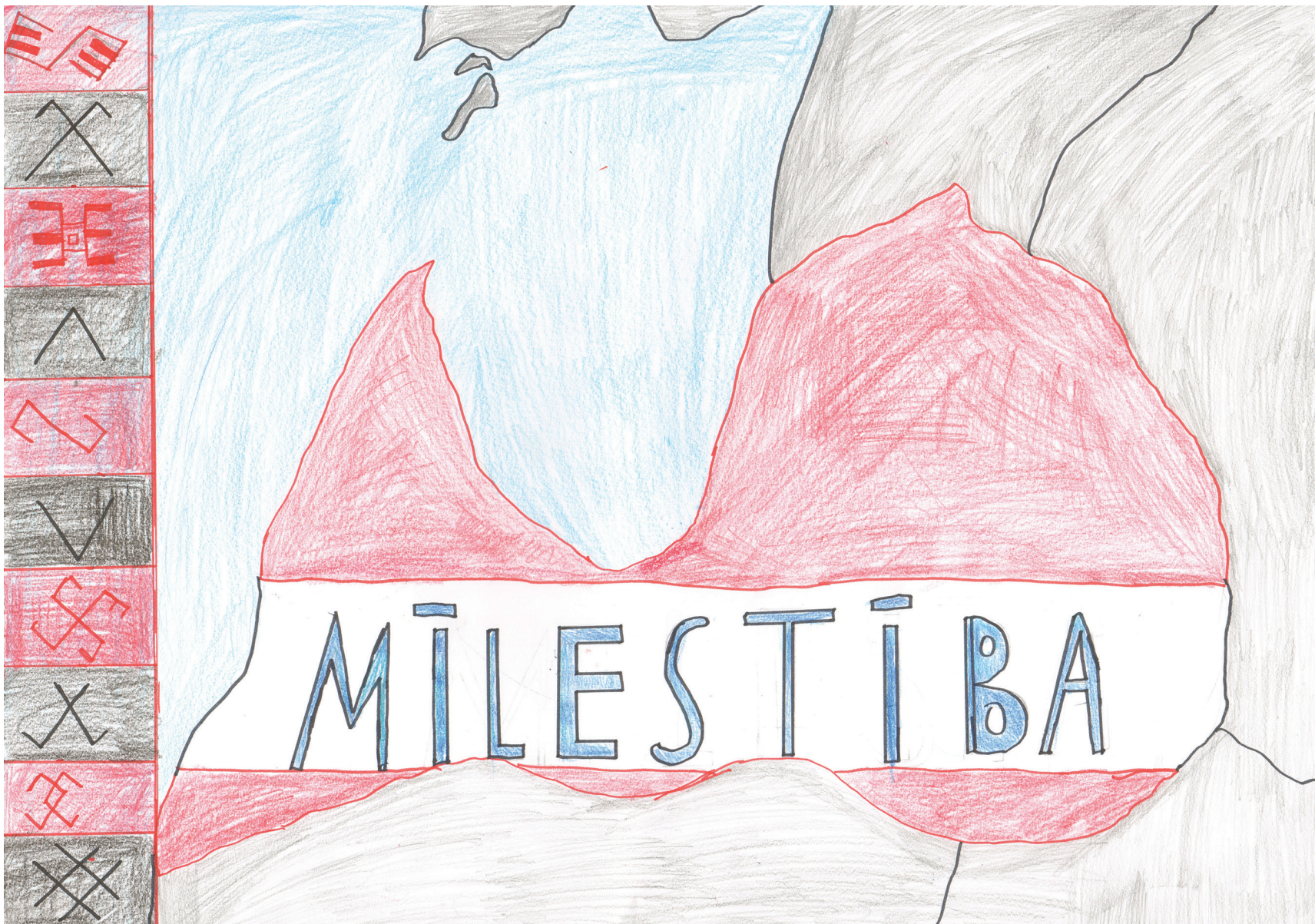
VALTERS ČUHNOVS

TALSU 2. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE ILVITA KRŪZE

Māna Sātversme

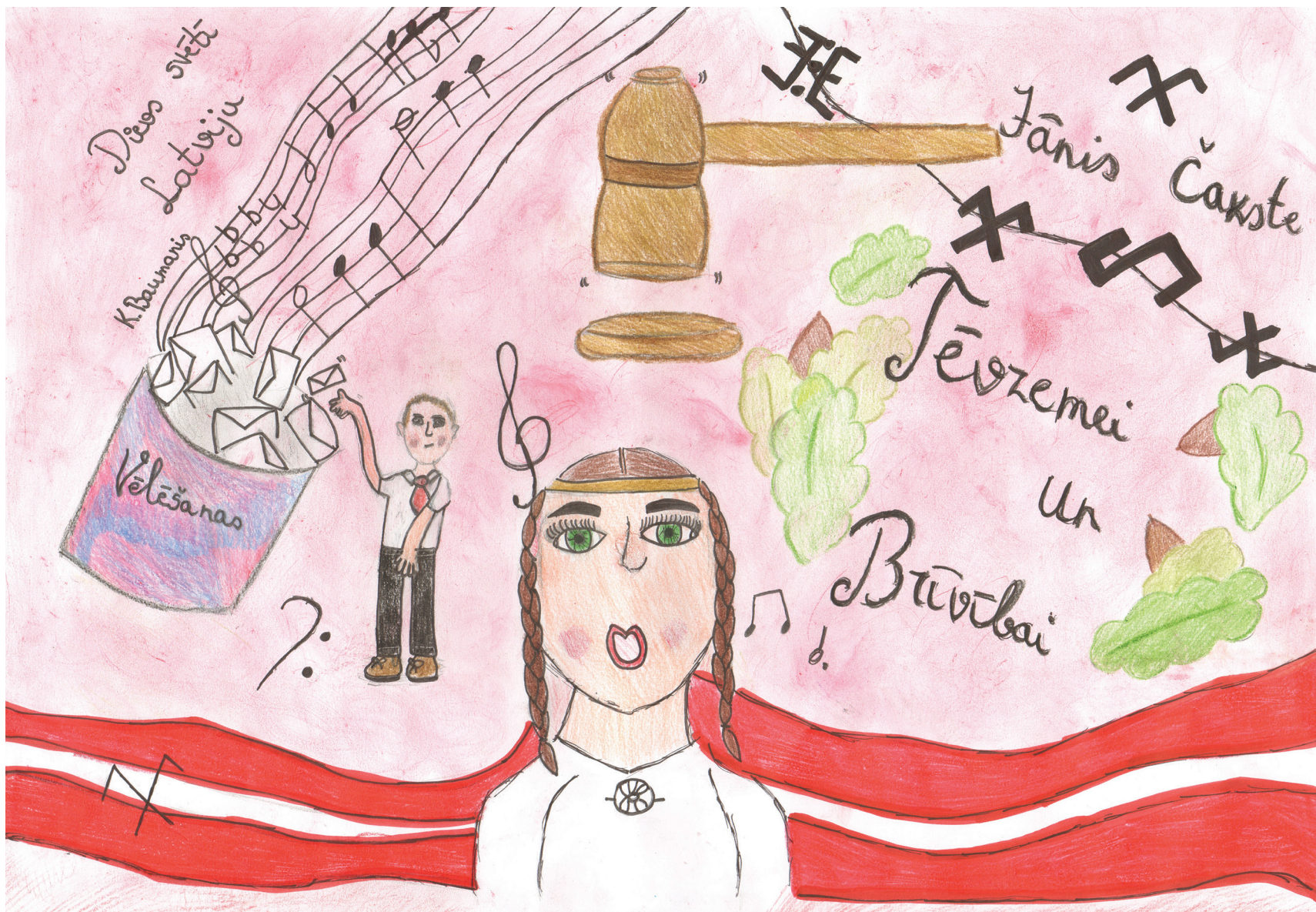
Liūmi

1. Taisnība
2. Saticība
3. Godprātība

TOMS GRĪNŠTEINS

TALSU 2. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE ILVITA KRŪZE

ESTERE TIRZMALE

TALSU 2. VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE ILVITA KRŪZE

NADĪNA ŠUMEIKO

BAUSKAS PILSĒTAS PAMATSKOLA, PEDAGOĢE DAIGA SĒJĒJA

ALISE JOKŠIENE

JŪRMALAS PILSĒTAS KAUGURU VIDUSSKOLA, PEDAGOĢE LARISA JOKŠA

MIKS ENDIJS PLOCIS

ATA KRONVALDA DURBES PAMATSKOLA, PEDAGOĢE INGA LANKUPA

Satversmes tiesa

Latvija 100

SATVERSMES TIESAS ORGANIZĒTAIS SKOLĒNU ZĪMĒJUMU UN DOMRAKSTU KONKURSS,
KAS VELTĪTS LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMEI
Konkurss rīkots par godu Latvijas simtgadei un Latvijas Republikas Satversmes pieņemšanas 96. gadadienai.

Drukāts tipogrāfjā Uniprinta

Pārpublicēšanas gadījumā izdevēja rakstiska atļauja obligāta

Dizains: Marija Groza

© 2018 Satversmes tiesa

Atbalsta

ILUSTRĒTĀ
Junioriem

JURISTA VĀRDS
Una lex — una iustitia omnibus

ir literatūra publicistika vēsture
domuzīme

